

Volim Vrbovsko

broj 6 / godina 3 / prosinac 2021.

*Čestit Božić i
sretna Nova godina!*

ISSN 2706-4239

9 772706 423001

Volim Vrbovsko

informativne novine
grada Vrbovskog

Godina 3, broj 6

ISSN 2706-4239

Izdaje:

Grad Vrbovsko,
Ulica hrvatskih branitelja 1
51326 Vrbovsko

Za izdavača:

Dražen Mufić, dipl. ing.

Uredništvo:

Tel: 051 875 115
E-mail: info@vrbovsko.hr

Dizajn i priprema:

Krunoslav Vilček
krunoslav.vilcek@gmail.com

Fotografije:

Arhiva Grada Vrbovskog

Naklada:

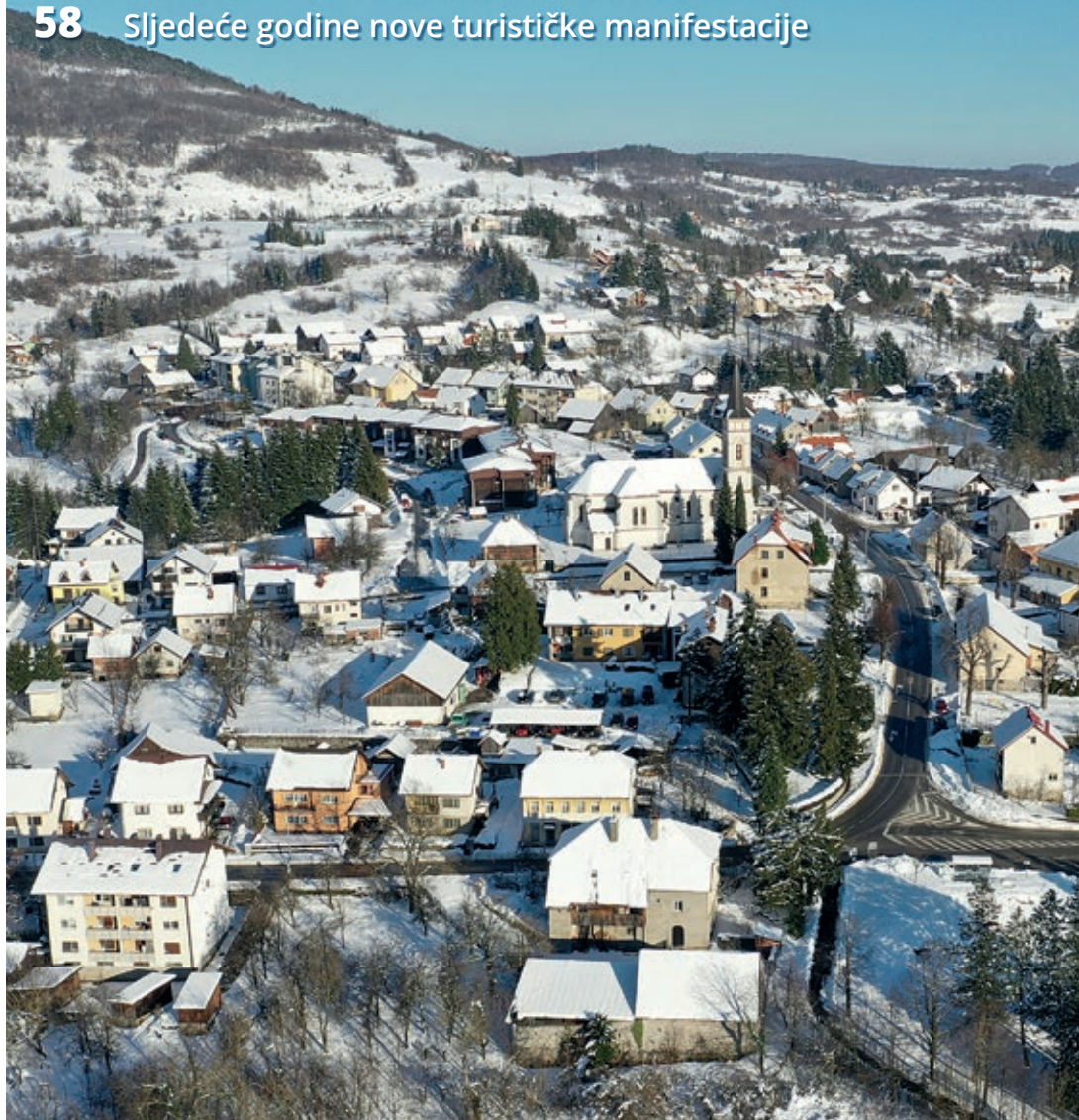
1000 primjeraka

Tisak:

Printera Grupa d.o.o.,
Sveta Nedelja

Iz sadržaja

- 5** Novi saziv Gradskog vijeća
- 10** Kapitalni projekti u tijeku...
- 12** Nabavljeno vozilo za odvojeno prikupljanje otpada
- 13** Izgradnja sustava sanitarne odvodnje Grada Vrbovskog
- 17** Potpisi ugovora za 4 x 20.000,00 kuna za poboljšanje kvalitete stanovanja ulaganjem u rekonstrukciju obiteljskih kuća ili stanova
- 18** Druga godina projekta sadnje krumpira u dolini Kupe
- 24** Javnosti predstavljeno pet interpretacijskih lokacija smještenih u dolini Kupe
- 52** Dodijeljene nagrade i priznanja za najljepše uređenu okućnicu "Volim Hrvatsku – Volim Vrbovsko", te nagrade u foto-natječaju organiziranom prigodom obilježavanja 17. Bundevidade
- 56** Kamačnik – mjesto gdje svi vole doći
- 58** Sljedeće godine nove turističke manifestacije

Dražen Mufić, dipl. ing.
gradonačelnik

Drage sugrađanke, dragi sugrađani, na kraju smo još jedne godine. Bila je ovo izborna godina, a zahvaljujući vama, ponovo imam čast biti vam gradonačelnik. Dali ste mi povjerenje da i u naredne četiri godine vodim naše Vrbovsko. Unatoč izborima, niti jednog trenutka se nije stajalo s projektima. Tako sam i u ovoj godini, zajedno sa svojim suradnicima, nastavio raditi na mnogobrojnim projektima o kojima ću nešto više reći u nastavku ovog časopisa.

U ovim zaista teškim vremenima, kada se cijeli svijet bori s nevidljivim neprijateljem, kada mnogi obolijevaju i umiru a obitelji ostaju bez svojih najmilijih, potrebno je držati se zajedno, poštivati svoje bližnje, pomagati jedni drugima i nastojati, unatoč brojnim izazovima – ostati čovjek.

Nadolazeće vrijeme božićnih i novogodišnjih blagdana neka u vaše domove unese mir, zdravlje i sreću. Želim da ove blagdane provedete sa svojim najmilijima i da svaki trenutak bude ispunjen mirom, ljubavi i radošću.

Zajedno sa svojim suradnicima želim Vam sretan i blagoslovljen Božić te zdravu i uspješnu Novu godinu!

Vjernicima pravoslavne vjeroispovijesti koji blagdan Božića slave po julijanskom kalendaru želim da i ovaj Božić svima da novu snagu u svladavanju poteškoća i izgradnji zajednice u kojoj je ugodno živjeti.

Mir Božji – Hristos se rodi!

Gradonačelnik Dražen Mufić

“**P**roracun Grada Vrbovsko u 2022. godini iznosit će oko 53 milijuna kuna”, rekao je gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić, ističući kako je i ovog puta riječ o proračunu koji se temelji na izvornim gradskim prihodima te potencijalnim prihodom vezanim uz vanproračunske izvore, poput EU fondova te državne i druge slične pomoći. Upravo ti vanproračunski izvori često su za neupućene kamen spoticanja. Naime, da bi se ti projekti realizirali, oni moraju biti uključeni u plan proračuna, što ga “napuhuje” i čini većim

nego što u stvarnosti je. Gradonačelnik Mufić je nadalje obrazložio pitanja vezana za financije.

“U proračun za 2022. godinu uključit ćemo dio projekata koje namjeravamo pokrenuti sljedeće godine te ih dovršiti za godinu,

dvije dana. Te projekte, i njihove predviđene iznose, moramo uključiti u proračun kako bi s njima mogli krenuti u realizaciju ukoliko prođu na natječaju. Ukoliko bi uvrstili sve projekte za koje imamo gotovu ili skoro gotovu doku-

mentaciju, tada bi naš proračun bio oko 150 milijuna kuna! I to bez kanalizacije, vodovoda i skija-lišta Bijela kosa. Naravno da to ne bi imalo smisla, pa stoga odabiremo način da, primjerice, za Bijelu kosu koja bi sama nosila ulaganja od oko 150 milijuna kuna, izdvojimo samo 50.000 kuna koje bi, ukoliko se bilo što oko tog projekta pokrene, jednostavno nadogradili izmjenama i dopunama proračuna. To se odnosi i za neke druge, financijski ipak malo manje projekte. Primjerice, planirali smo 2 milijuna kuna ulaganja u projekt Centra za posjetitelje Kamačnik, a sam projekt vrijedan je 18 milijuna kuna. Naravno, ako

se dogode pozitivni pomaci i ako taj projekt započne, kroz rebalans ćemo predvidjeti i veći iznos. Dakle, cilj je proračunom obuhvatiti što veće mogućnosti razvoja i osiguravanja temelja za njihovu realizaciju. Pritom smo svjesni da realizacija tog proračuna neće biti moguća u tolikoj mjeri, ali jednostavno moramo tako planirati”, napominje gradonačelnik Mufić. Posebno ističe i činjenicu kako je sve teže raditi onima koji, poput Grada Vrbovsko, imaju više prijavljenih financijski zahtjevnih projekta, odnosno nužna im je potpora Države da bi se osigurao nastavak ulaganja i razvoja: “Problem je u tome što novac iz državnih i EU izvora vezan uz pojedine projekte ne prispijeva tempom kojim nam dolaze obveze vezane uz naplatu ostvarenih radova. Mi te obveze moramo platiti, a budući da za njih sredstva iz nadležnih izvora ne dolaze na vrijeme, moramo dizati kredite ili uzimati novce iz svog proračuna, ukoliko ih ima. Na zadovoljstvo izvođača i zakonodavca, tim rješavamo prispjele obveze, ali istovremeno sami sebi otežavamo rad na drugim aktivnostima vezanim uz proračun. Zato smatram da bi država, posebno u okviru predstojećeg Programa pomoći brdsko-planinskim područjima i potpomognutim područjima, mogla osmisliti jedan poseban fond koji bi bio namijenjen upravo takvim situacijama, odnosno pomoći lokalnim samoupravama s tzv. potpomognutih područja na način da se iz tog fonda pravovremeno plate sve obveze. Tako proračuni općina i gradova koji te projekte realiziraju ne bi bili opterećeni. Smatram da taj novac čak i ne bi trebalo transferirati prema općinama i gradovima, već ga jednostavno koristiti za plaćanje ih poslova.”

Isto tako, osvrćući se na ovu godinu, gradonačelnik Mufić navodi: “Na kraju smo godine s nizom vrlo uspješnih projekata za čiju smo realizaciju uglavnom osigurali sredstva iz EU fondova, ali dijelom i iz vlastitog proračuna. Najistaknutiji projekti svakako su Kuća Mance, reciklažno dvorište i jaslice. Zajedno su vrijedni oko 14 milijuna kuna koje smo osigurali iz EU fondova, državnih izvora i županijskog proračuna, ali i uz znatno sudjelova-

“Mora se nastaviti raditi na što kvalitetnijoj infrastrukturi jer će tek ona omogućiti dolazak potencijalnim novim stanovnicima našeg zavičaja. To se najprije odnosi na one imućnije kojima zasigurno imamo što ponuditi, budući da smo u neposrednoj blizini velikih gradova, a na našem se području može živjeti i raditi bez velikih gužvi i tipičnih opterećenja za gradove. Ja vjerujem da će u Gorski kotar u bliskoj budućnosti dolaziti živjeti i raditi baš takvi pojedinci. Stoga je bitno stvoriti što kvalitetniju infrastrukturu i uvjete života i rada”, istaknuo je gradonačelnik Dražen Mufić.

“Vrlo smo zadovoljni ovogodišnjom realizacijom proračuna. Naime, naši su izvorni prihodi, a to znači i izvorni proračun, na razini 14 do 15 milijuna kuna, a tijekom 2021. godine realizirali smo nešto manje od 30 milijuna kuna. To je izuzetan rezultat koji nas čini ponosnima i zadovoljnima”, ističe gradonačelnik Mufić te dodaje: “Ulaganja u ruralna područja i područja od posebne državne skrbi te potpomognuta područja pomažu i novaca je više pa je i rast te razvoj uočljiv. No, u isto vrijeme je rast i razvoj u ostalim razvijenim dijelovima Hrvatske još i veći pa se događa to da mi rastemo i razvijamo se, ali i dalje zaostajemo, i to sve više. Dakle, rastemo, ali i dalje zaostajemo jer svi koji su razvijeniji od nas - rastu još i više. Tu dakle, treba doći do nekih bitnih promjena. Ne dogodi li se to, najvjerojatnije će doći do poteškoća jer će postojeća komunalna infrastruktura biti preskupa za ljude koji žive na ovom području. Pomoć je, dakle nužna, i to ne samo općinama i gradovima, već ljudima, pojedincima i stanovnicima koji usprkos svim tim poteškoćama, i dalje žive na ovom području”, rekao je gradonačelnik Mufić.

nje gradskog proračuna. Pritom smo, u svrhu plaćanja prispjelih obveza za koje nam još nisu stigla obećana sredstva, podigli i tzv. revolving kredit vrijedan 2 milijuna kuna. Primjerice, tim smo sredstvima osigurali plaćanje dijela radova vezanih uz Kuću Mance, reciklažno dvorište i izgradnju jaslica. Prethodno smo iz svog proračuna uplatili sredstva vezana uz projekte Veze prirode i Carnivora Dinarica. Tu je riječ o 1,5 milijuna kuna koje smo dali iz svog proračuna prije 6,5 mjeseci i od tada čekamo da nam stigne uplata iz EU. Da je ta uplata stigla na vrijeme, vjerojatno ne bi morali dizati revolving kredit”, govori gradonačelnik Dražen Mufić.

Govoreći o temeljnim projektima za narednu godinu, gradonačelnik napominje kako će najznačajniji projekti biti nastavak poslova oko kupališta u Klancu, uređenje bivšeg Lovačkog doma u suvremenu knjižnicu i društveni prostor, aktivnosti oko Centra za posjetitelje u Kamačniku te poslovnih zona. Dakako, tu su i brojni poslovi vezani uz vodovod i odvodnju koje realizira poduzeće Vode d.o.o. u suradnji s Hrvatskim vodama. Istaknuo je i da se uz sve navedeno, zatvaraju projekti započeti ove i prošle godine, te da će svi građevinski radovi na Kući Mance biti gotovi krajem ove godine. Do svibnja slijedi uređenje, a potom i otvaranje tog objekta od kojeg u budućnosti na polju turizma Vrbovsko jako puno očekuje. Također, sljedeće godine svoja će vrata, prvi put u povijesti Vrbovskog, otvoriti i jaslice. “Mnogo posla će biti i na sustavu vodoopskrbe i odvodnje u samom Vrbovskom gdje predviđamo ulaganja od oko 10 milijuna kuna koje će uglavnom osigurati Hrvatske vode, a u Ljubošini će, također uz financiranje Hrvatskih voda, krenuti radovi na višegodišnjem projektu vodoopskrbe i odvodnje vrijedni 9 milijuna kuna. Nadamo se da će započeti i aktivnosti oko uređenja budućeg hotela u Vrbovskom, a vjerujem da ćemo i dalje biti zanimljivi ulagačima vezanim uz različita područja djelatnosti. Naravno, nastojat ćemo im pomoći kao što smo i do sada izlazili u susret svima koji su ulagali na našem području”, na kraju je rekao gradonačelnik Dražen Mufić

Marinko Krmpotić

Novi saziv Gradskog vijeća

Nakon pobjede Dražena Mufića na izborima za gradonačelnika Vrbovskog, kontinuitet vlasti u ovoj goranskoj gradskoj sredini nastavljen je i u Gradskom vijeću Vrbovskog, kojem će na čelu biti predsjednica Jasna Božić (Lista birača Dražena Mufića), a na potpredsjednička mjesta izabrani su dr. Helena Hlavač (HDZ) i Ilija Vingnjević (Lista birača Dražena Mufića). Na taj način je već u trećem sazvu Gradskog vijeća Vrbovsko nastavljena neformalna suradnja nezavisnog Dražena Mufića s HDZ-om. U ovom sazivu, od 13 vijećničkih mjesta, oni zajedno imaju osam, a s pet vijećnika oporba će im biti SDP (3) i SDSS (2).

Tako će, uz spomenuto troje čelnika Vijeća, sastav tog tijela činiti još i Borivoj Dokmanović, Dražen Domitrović, Eduard Krizmanić i Šimun Dujmović (Lista Birača D. Mufića), Mladen Božić (HDZ), Saša Burić, Gordana Gerić Paulić i Jovan Trbović (SDP) te Dejan Jakšić i Ilija Trbović (SDSS). Uz njih, na jučerašnjoj konstituirajućoj sjednici, predstavljen je i Đorđe Busić kao zamjenik gradonačelnika Vrbovskog, iz redova srpske nacionalne manjine.

Ovakva raspodjela mjesta rezultat je izbora na kojima je najviše vijećničkih mjesta, njih šest, osvojila Lista Dražena Mufića, za koju je glasovalo 928 birača (42,59 %). Iza te liste je SDP, koji je privukao pažnju 446 birača (22,94 %), HDZ-u su za 401 glas (20,11 %) pripala dva mandata, kao i SDSS-u koji je osvojio 269 glasova (13,83 %) birača s područja Grada Vrbovsko.

Svoj već treći izbor za predsjednicu Gradskog vijeća Vrbovskog, Jasna Božić komentirala je

zahvalivši gradonačelniku Vrbovskog što se i ovaj put našla na njegovoj listi birača, odnosno članovima novog saziva vrbovščanskog Gradskog vijeća koji su joj iskazali povjerenje: "Želim da suradnja svih nas vijećnika i gradonačelnika bude što kvalitetnija i tješnja, te da nastavimo s brojnim aktivnostima vezanim uz razvoj svih dijelova Grada Vrbovsko." Novoizabrane vijećnike pozdravio je i gradonačelnik Dražen Mufić izrazivši nadu u vrlo kvalitetan rad ovog saziva: "Moj prvi

dojam je da sastav ovog Vijeća jamči ozbiljan i kvalitetan rad. Izbori i sve što ide uz njih su gotovi i sada treba nastaviti raditi, a posla je puno. Samo u ovom trenutku na području Grada Vrbovsko u tijeku su razni projekti ukupne vrijednosti oko 27 milijuna kuna. Za upoznavanje s njima, kao i za sve ostalo što je potrebno za rad novih članova Gradskog vijeća, na raspolaganju im stoje sve gradske službe i poduzeća", rekao je gradonačelnik Mufić.

Marinko Krmpotić

Tradicionalni susret predstavnika Grada Vrbovskog i Občine Črnomelj

Uređen granični most i obilježena osma obljetnica ulaska Hrvatske u EU

Osma obljetnica ulaska Hrvatske u sastav Europske unije poklopila se s prvim danom slovenskog predsjedanja Vijećem EU. To su bili dovoljni razlozi da tradicionalni susret predstavnika Grada Vrbovskog i susjedne slovenske Občine Črnomelj bude još svečaniji i ugodniji. Tome je svakako pridonijela i činjenica da su prošlu godinu ove dvije lokalne samouprave iskoristile kako bi kraju privede zajednički projekt uređenja graničnog mosta koji preko rijeke Kupe veže naselja Blaževci i Sodevci, a na kojem se nalazi zajednički slovensko-hrvatski granični prijelaz. Gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić napomenuo je kako je suradnja hrvatskog i slovenskog naroda u ovom dijelu granice dviju država nešto što se podrazumijeva i traje vjekovima: "Ovdje je uobičajeno da ljudi žive u jednoj državi, a rade u drugoj, pri čemu češće Hrvati rade u Sloveniji. Uz to, tu su brojne rodbinske i prijateljske te poslovne veze, pa nam je u doba korone jako smetalo kad je ovaj most bio zatvoren jer se put do Črnomelja produžio za čak osamdesetak kilometara. Ovaj je most nama izuzetno bitan pa smo stoga i zajednički išli u rekonstrukci-

ju. Slovenci su rekonstruirali dio prometnice do mosta i sam dio mosta, odnosno drveni kolnik, a s naše strane Županijska uprava za ceste uložila je oko 570.000 kuna za obnovu mosta, dok smo mi dodali dio sredstava potrebnih za kvalitetno uređenje rasvjete. To nije sve jer ćemo i dalje ulagati u ovaj objekt koji koristi i nama i susjedima. Tako je u planu daljnje uređenje rukohvata te održavanje kolnog traka koji je sada nov i trajat će, sukladno iskustvima s dosadašnjom drvenom podlogom, narednih dvadesetak godina", rekao je gradonačelnik Mufić naglasivši kako se lokalne samouprave trude u što većoj mjeri surađivati i održavati život u ovakvim krajevima, ali bi i pomoć državnih tijela trebala biti znatno veća ako se želi na ovim prostorima održati život.

Slične je stavove u svom obraćanju na sredini mosta iznio i župan Občine Črnomelj Andrej Kavšek, napomenuvši kako se nada da će i predsjedavanje Slovenije Europskom unijom donijeti novi korak u zajedničkoj EU budućnosti: "Kad je pak riječ o ovim našim krajevima moramo se boriti za naš što bolji položaj jer imam dojam da ste vi zaboravljeni od Zagreba, a mi od Ljubljane. Zato moramo surađivati i zajednički ići u razne projekte, ali i biti

uporni u traženju što boljih uvjeta za život, koje ljudima ovog kraja trebaju osigurati naše države", rekao je Andrej Kavšek, župan Občine Črnomelj.

Tradicionalnom susretu na mostu nazočili su predstavnici lokalnih samouprava i gradskih poduzeća s obje strane, a u zabavnom dijelu programa nastupili su članovi KUD-a Frankopan iz Severina na Kupu predvođeni harmonikašom Davorom Janešom te članovi črnomeljskog KUD-a. I iz njihovih se nastupa vidjela jaka

veza ljudi koji žive u ovim krajevima jer su i jedna i druga strana i znale i razumjele pjesme koje bi počinjali slovenski ili hrvatski pjevači, a nakon dvije-tri odvojene, zasvirali su svi zajedno i itekako se dobro razumjeli, pogotovo kad je nakon susreta uz obalu Kupe priređeno "treće poluvrijeme" kojem je domaćin ovog puta bio Grad Vrbovsko koji se pobrinuo za dodatne ugone ovog druženja.

Marinko Krmpotić

Obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja kao i 26. obljetnice vojno-redarstvene akcije Oluja

Dana 5. kolovoza 2021. godine, u organizaciji Grada Vrbovskog obilježen je Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja kao i 26. obljetnica vojno-redarstvene akcije Oluja. Povodom tog velikog državnog blagdana upričeno je polaganje vijenca i paljenje svijeća ispred spomenika hrvatskim braniteljima na gradskom groblju "Krš" Vrbovsko i Sveta misa u crkvi Sv. Ivana Nepomuka. Navedeni program popratio je nastup Puhačkog orkestra DVD-a Vrbovsko.

Obilježavanju ovog državnog blagdana nazočili su gradonačelnik Grada Vrbovskog Dražen Mufić, predsjednica Gradskog vijeća Grada Vrbovskog Jasna Božić kao i ostali vijećnici, zamjenik gradonačelnika, članovi obitelji poginulih hrvatskih branitelja, udruge branitelja, predstavnici

PP Vrbovsko, predstavnici gradske uprave Grada Vrbovskog, predstavnici gradskih tvrtki Komunalac d.o.o. i Vode Vrbovsko d.o.o., predstavnici gradskih ustanova Gradske knjižnice i Centra za pomoć u kući, predstavnici Vatrogasne zajednice Grada Vrbovskog kao i predstavnici Gradskog društva Crvenog križa te ostali građani.

Također su predstavnici mjesnih odbora Grada Vrbovskog i PP Vrbovsko posjetili grobove poginulih hrvatskih branitelja - Zlatka Petrušića, Mane Vujnovića, Dragana Brdara, Alena Krizmanića i Marijana Vučića, te položili cvjetne aranžmane i zapalili svijeće.

Nakon službenog protokola organiziran je domjenak u prostoru gradske tržnice Grada Vrbovskog za sve uzvanike i građane.

Marina Tonković, dipl. iur.

Vijeća mjesnih odbora na području Grada Vrbovskog

Grad Vrbovsko broji devet mjesnih odbora. Izbori za Vijeća mjesnih odbora održani su zajedno s lokalnim izborima 16. svibnja 2021. godine. Nakon provedenih izbora 8. i 9. lipnja 2021. godine, održane su konstituirajuće sjednice Vijeća mjesnih odbora u Gradskoj vijećnici Grada Vrbovskog. Ovlast za sazivanje konstituirajućih sjednica ima gradonačelnik. Vijeće mjesnog odbora konstituirano je izborom predsjednika na prvoj sjednici. Slijedom toga, na prvim sjednicama izabrani su sljedeći predsjednici i potpredsjednici:

Vijeće Mjesnog odbora Vrbovsko – predsjednik Anton Burić, potpredsjednica Nikolina Mamula

Vijeće Mjesnog odbora Moravice – predsjednik Milan Mamula, potpredsjednik Dejan Jezdić

Vijeće Mjesnog odbora Ljubošina – predsjednik Dragan Stipanović, potpredsjednik Đorđe Trbović

Vijeće Mjesnog odbora Gomirje – predsjednik Nemanja Musulin, potpredsjednik Siniša Mamula

Vijeće Mjesnog odbora Plemenitaš – predsjednik Krunoslav Pavlinac, potpredsjednik Alen Medved

Vijeće Mjesnog odbora Lukovdol – predsjednik Mario Medved, potpredsjednik Neven Čuturić

Vijeće Mjesnog odbora Jablan – predsjednik Slaven Kusturin, potpredsjednica Helena Puškarić

Vijeće Mjesnog odbora Jadrič – Osojnik – predsjednik Dražen Domitrović, potpredsjednik Ivica Krajačić

Vijeće Mjesnog odbora Severin na Kupu – predsjednik Dubravko Osojnički, potpredsjednik Maja Časni

Marina Tonković, dipl. iur.

Grad Vrbovsko

Poračun grada Vrbovskog za 2021. godinu

IZRADA PROGRAMSKOG RJEŠENJA ZA SLJEDEĆU FAZU TRANSPARENTNOSTI PRORAČUNA GRADA VRBOVSKOG

Poračun je temeljni financijski akt jedinice lokalne samouprave i u svojoj suštini je planski dokument kojim je određeno s kojom vrstom prihoda raspolaže jedan grad te na što će se planirani prihodi utrošiti u jednoj proračunskoj godini. Zakon o proračunu propisuje određena proračunska načela u skladu s kojima se proračun donosi i izvršava što su: načelo jedinstva i točnosti proračuna, načelo jedne godine, načelo uravnoteženosti, načelo obračunske jedinice, načelo univerzalnosti, načelo specifikacije, načelo dobrog financijskog upravljanja i načelo transparentnosti.

U ovom članku obradit će se načelo transparentnosti na način da se približi građanima ono što transparentnost javnih financija podrazumijeva. Polazna točka transparentnosti je činjenica da se u ovom slučaju radi o jedinici lokalne samouprave (grad ili općina), odnosno da se radi o novcu prikupljenom od građana i poduzetnika kroz poreze i naknade, kao i kroz određene vrste poreznih prihoda i kroz ostale institucije koje u nekom obliku uplaćuju novac u proračun jedinice lokalne samouprave. Dakle, radi se o javnom novcu koji služi za obavljanje određenih radnji iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave koje su propisane Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Samoupravni djelo-

krug jedinice lokalne samouprave sadrži čitav niz poslova od lokalnog značaja, kao što su:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- briga o djeci,
- socijalna skrb,
- primarna zdravstvena zaštita,
- odgoj i osnovno obrazovanje
- kultura, tjelesna kultura i sport,
- zaštita potrošača,
- zaštita i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarna i civilna zaštita,
- promet na svom području,
- ostali poslovi sukladno posebnim zakonima.

U praksi, a ovisno o veličini i snazi fiskalnog kapaciteta pojedine jedinice lokalne samouprave, neki od ovih poslova preneseni su na regionalnu samoupravu i državni proračun. Iz navedenog popisa poslova od lokalnog značaja vidljivo je da je dužnosti puno, a fiskalne mogućnosti često ne prate obaveze koje proizlaze iz Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Zakon o proračunu definira da se proračun donosi i izvršava u skladu s načelom transparentnosti što bi u prijevodu značilo da proračun jedinice lokalne samouprave donosi Gradsko vijeće – predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave te da

se usvojeni proračun objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. U Gradu Vrbovskom to su službene novine Grada Vrbovskog dostupne na poveznici <https://www.vrbovsko.hr/index.php/naslovnica-sn>.

Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna također se objavljuje na internetskim stranicama Grada Vrbovskog, www.vrbovsko.hr, kao i obrasci koji se predaju u sustav financijske agencije.

Institut za javne financije provodi godišnje ocjenjivanje transparentnosti lokalnih proračuna na kojem Grad Vrbovsko ostvari maksimalnu ocjenu 5, što znači da su svi zakonom propisani proračunski izvještaji objavljeni javnosti na uvid.

Daljnji korak prema povećanju transparentnosti proračuna Grada Vrbovskog je u realizaciji. Naime, u tijeku je izrada programskog rješenja putem kojeg će svi zainteresirani građani biti u mogućnosti putem internet stranice dobiti dodatne podatke o izdacima proračuna za pojedino vremensko razdoblje, svrhu potrošnje te nositelje aktivnosti s iznosima po pojedinom subjektu. Navedeno će, dakako, biti korisna informacija zainteresiranim građanima o trošenju poreznih prihoda Grada Vrbovskog.

Ljubomir Cindrić
Voditelj odsjeka za proračun,
financije i gospodarstvo

U odnosu na planiranih 59 milijuna kuna, proračun Grada Vrbovskog u prvih šest mjeseci je realiziran s 15,3 milijuna kuna, što je tek nešto više od četvrtine plana, ali da nema razloga za zabrinutost, rekao je na sjednici Gradskog vijeća gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić. Također je pojasnio kako su kod većine hrvatskih lokalnih samouprava niski postoci realizacije polugodišnjih izvršenja proračuna rezultat činjenice da se na početku godine u plan moraju stavljati svi projekti koji se planiraju. Njihova realizacija nije uvijek izvjesna jer često ovise o sredstvima iz državnog proračuna ili EU fondova koja ne dolaze uvijek po predviđenom planu, što usporava i odgađa realizaciju.

“Drugim riječima, mi ta sredstva u proračunu moramo planirati, a na njihov transfer ne možemo utjecati pa se nama i drugima događa po postocima slabija realizacija proračuna. S ostvarenih 15,3 milijuna kuna itekako možemo biti zadovoljni jer su to praktično gotova pa dva naša izvorna proračuna. Dakle, proračuna bez planiranih velikih projekata koji se sufinanciraju vanproračunskim sredstvima”, rekao je gradonačelnik Mufić spomenuvši kako je dokaz kvalitetnog rada i činjenica da se u tijeku ove godine jako puno radilo na nizu

Realizacija proračuna u prvih šest mjeseci

financijski vrlo zahtjevnih projekata, kao što su, primjerice, izgradnja vodovoda Jablan Senjsko ili uređenje Kuće Mance, što su projekti ukupne vrijednosti oko 15 milijuna kuna. Također, upravo su u Vrbovskom počeli radovi na višegodišnjem financijski vrlo zahtjevnom projektu uređenja vodoopskrbe i odvodnje koji u ovoj i narednoj godini predviđaju

ukupna ulaganja od 30 milijuna kuna, a u konačnici će kroz osam faza i otprilike toliko godina donijeti ulaganja u vodopopskrbni i odvodni sustav vrijedna 80 milijuna kuna, od kojih će najveći dio iz svojih sredstava sufinancirati Hrvatse vode.

No, nije vodoopskrba jedino područje na kojem se ulaže. Tako je pri raspravi o godišnjem izvje-

šću o radu Dječjeg vrtića Bambi, gradonačelnik napomenuto kako se kraju privodi 1,9 milijuna kuna vrijedan projekt dogradnje prvog jasličkog prostora u Vrbovskom: “Jaslice će biti dio zgrade vrtića i naredne će godine roditeljima ovog područja ponuditi mogućnost smještaja za dvadesetak najmlađih stanovnika ovog kraja. Uz to, za sufinanciranje iz EU fondova prijavljen je i projekt izgradnje dječjeg igrališta kraj vrtića. Projekt vrijedan 2,4 milijuna kuna prijavili smo na Mjeru 7.4.1. i vjerujemo da ćemo biti uspješni te da će sljedeće godine Vrbovsko dobiti novo, najveće dječje igralište”, najavio je gradonačelnik Mufić. Uz najmlađe, Grad Vrbovsko nastavlja i s brigom za srednjoškolce, pa je tako nastavljen program sufinanciranja prijevoza srednjoškolaca koji žive na području Grada Vrbovsko. Svakome od tih učenika putnika Vlada RH pomaže plaćajući 75 % troškova na određenim relacijama, a od preostalih 25 % Grad Vrbovsko već niz godina preuzima 15 % troškova. To znači da na teret roditelja tih učenika pada svega 10 % troškova mjesečne putne karte.

Marinko Krmpotić

KAPITALNI PROJEKTI U TIJEKU...

Na području Grada Vrbovskog traje realizacija nekoliko projekata vrijednih 25 milijuna kuna, koji će bitno unaprijediti određena područja života ljudi koji ovdje žive.

Obnova kuće Mance jedna je od značajnijih investicija vrijedna 6,7 milijuna kuna. Radovi odlično napreduju pa se otvorenje planira u prvoj polovici sljedeće godine. Obnovom i preuređenjem objekt će biti pretvoren u povijesno-kulturni centar s nizom zanimljivih sadržaja. Uz matični objekt u kojem će posjetiteljima biti prezentirani sadržaji vezani uz povijest i tradiciju vrbovščanskog kraja te cjelokupnu turističku ponudu Grada Vrbovskog, kompleks će sadržavati i tri dodatna objekta koji će činiti popratni sadržaj, omogućiti kulturna i zabavna druženja. Cilj je da kompleks bude samoodrživ i da postane značajan za razvoj turizma i dodatno privlačenje gostiju. S tim u vezi već se planiraju i odgovarajuće manifestacije koje će se tijekom čitave godine odvijati

u kompleksu kuće Mance. Atraktivan i lijepo oblikovan je također i vrt zasađen raslinjem, te dječje igralište s opremom za igru i druženje.

Jaslice u sklopu dječjeg vrtića "Bambi" naredne će godine biti spremne za prihvatanje najmlađih stanovnika Vrbovskog. Kapacitet prihvata bit će jedna jasljička jedinica, što znači dvadesetero djece. Projekt jaslica jedan je od niza demografskih mjera koje Grad Vrbovsko provodi kako bi se dugoročno zadržale mlade obitelji te se potaknulo doseljavanje u Vrbovsko obitelji iz nekih drugih krajeva. U planu je i izgradnja igrališta na tisuću kvadrata zemljišta kupljenog neposredno uz prostor vrtića i jaslica. Tim će se zahvatom dodatno podići razina usluge boravka djece predškolske

dobi u ovim ustanovama, a igralište će, naravno, moći koristiti i ostala djeca. Vrijednost radova izgradnje jaslica iznosi 1,7 milijuna kuna.

Obnova zgrade i prostorija NK "Vrbovsko" odvijat će se u nekoliko faza. Riječ je o projektu ukupne vrijednosti 3,5 milijuna kuna, a u tijeku je realizacija prve faze vrijednosti 856.794 kune. Radovi obuhvaćaju uređenje dvije etaže - bivših društvenih prostora u kojima je bio kafić te svlačionica i tuševi. Potrebna sredstva osigurana su uz pomoć LAG-a Gorski kotar (50.000 eura) i gradskog proračuna, a za nastavak radova koji zahtijevaju ulaganja od oko 2,7 milijuna kuna, sljedeće će se godina sredstva tražiti iz svih dostupnih izvora - kako domaćih, tako i onih iz EU fondova. Uređenjem svlačionica, tuševa i društvenih prostorija NK Vrbovsko će imati riješeno sve ono što je potrebno za rad. Sljedeći korak će biti uređenje potkrovlja s nekoliko spavaonica i jedan apartman čime bi se omogućilo ugošćavanje sportskih ekipa i sličnih grupa.

Uređenje objekta nekadašnje upravne zgrade poduzeća "Promet" čini do sada niz kvalitetno odrađenih poslova. Elektroinstalacije su postavljene u potpunosti, izgrađena je deka te postavljena cjelokupna stolarija. U tijeku su radovi na uređenju fasade te krovništva pa bi se u zgradu koju je Grad Vrbovsko kupio u suradnji s poduzećem Vode d.o.o. već moglo useliti naredne godine. Prvi kat objekta koristit će "Vode"

za svoje novo sjedište i ured, dok će se ostali prostor ponuditi potencijalnim ulagačima i korisnicima, pri čemu treba reći da je na raspolaganju i veliko dvorište sa skladišnim prostorom. Kupnjom ovog objekta Grad Vrbovsko spasio je od propadanja još jedan pažnje vrijedan objekt, kojem će se dati nova funkcija te podići vrijednost.

Reciklažno dvorište, nakon sanacije deponija Cetin, izgradnje pretovarne stanice, postavljanja mobilnih reciklažnih dvorišta i dvadesetak tzv. zelenih otoka, Grad Vrbovsko ulazi u završni čin uređenja sustava gospodarenja otpadom, a to je izgradnja reciklažnog dvorišta na 1.500 kvadrata. Radovi su vrijedni 4,4 milijuna kuna, a po njihovom završetku Grad Vrbovsko bit će jedna od rijetkih sredina u Hrvatskoj, te jedina u Gorskom kotaru, koja će u cijelosti imati središnji sustav prikupljanja, odvoza i skladištenja otpada. Lokacija reciklažnog dvorišta u blizini grada veoma je pogodna jer će doprema otpada biti brza i jednostavna, a straha od neugodnih mirisa nema. Cilj Grada Vrbovskog je raditi na edukaciji građana svih dobnih skupina kako bi se cjelokupno građanstvo u što većoj mjeri upoznao s načinima korištenja reciklažnog dvorišta i odlaganja otpada općenito. Edukacija za djecu će se provoditi kroz slikovnice, aplikacije tj. digitalnu tehnologiju i igre, dok će se starijem pučanstvu dijeliti letci i brošure.

Tatjana Kušić

Stefani Jadro Štefančić, članica Uprave "Komunalca" istaknula je kako su u Gradu Vrbovsko izrazito ponosni na to što su uspješno privukli tako značajna EU sredstva te priču o gospodarenju otpadom u potpunosti zaokružili. "Kad uskoro reciklažno dvorište bude gotovo, naši će građani ovdje moći odlagati 27 različitih tzv. frakcija otpada, kako neopasnog, tako i onog opasnog. Zahvaljujući kvalitetnom reciklažnom dvorištu, kao i suvremenim kamionima prikupljat ćemo veću količinu otpada nego sada te podići ukupnu razinu kvalitete vezane uz ovaj dio komunalne infrastrukture na još višu razinu", rekla je Stefani Jadro Štefančić. Nikolina Osojnički, članica Uprave "Komunalca" d.o.o., rekla je kako provedba ovog projekta koji osim nabave novog vozila, uključuje i promidžbene i edukativne materijale vezane za pravilno razvrstavanje komunalnog otpada: "Ovim osiguravamo preduvjete za učinkovito funkcioniranje postojeće i planirane infrastrukture za sakupljanje odvojenih komponenti komunalnog otpada. To će doprinijeti povećanju stope odvojenog prikupljenog komunalnog otpada kao jednog od preduvjeta smanjenja količina otpada koji se odlaze na odlagališta. Provedba projekta će pozitivno utjecati na zaštitu okoliša (smanjenje količine otpada na odlagalištima, izbjegavanje odlaganja otpada u okoliš, smanjenje emisija stakleničkih plinova), te pridonijeti uspostavi cjelovitog i održivog sustava gospodarenja otpadom", rekla je Osojnički. (M.K.)

Nabavljeno vozilo za odvojeno prikupljanje otpada

Projekt nabave komunalnog vozila za odvojeno prikupljanje otpada koji se s 85 % sufinancira iz europskih strukturnih i investicijskih fondova uspješno je realiziran. Time je vozni park društva Komunalac d.o.o. zahvaljujući EU fondovima te Gradu Vrbovskom bogatiji za komunalno vozilo kojim će se prikupljati reciklabilni otpad na kućnim pragovima svih korisnika javne usluge prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Vrbovskog.

U sklopu navedenog projekta provode se promidžbene i edukativne aktivnosti te vam u nastavku donosimo brošuru koja je na-

stala u okviru navedenog projekta s ciljem pružanja osnovnih informacija kako osobnim angažmanom svatko od nas može i mora pomoći za bolje sutra!

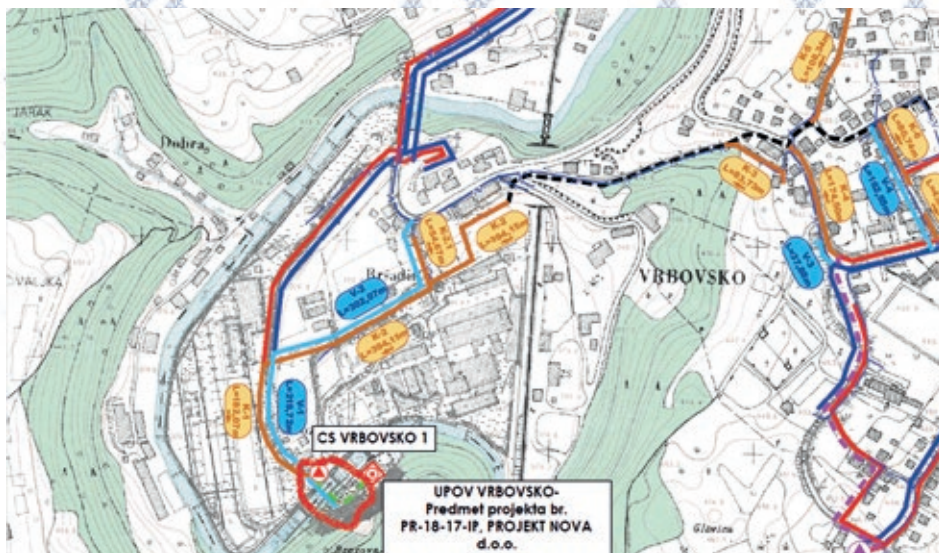
Vrijednost cjelokupnog projekta je 1.532.475,00 kuna, od kojeg iznosa se iz europskih strukturnih i investicijskih fondova

sufinancira iznos od 1.013.795,00 kuna, a preostali će dio većim djelom snositi Grad Vrbovsko kako bi se smanjilo opterećenje na građane Grada Vrbovskog.

*Komunalac d.o.o., Nikolina Osojnički
bacc. ing. traff., Stefani Jadro
Štefančić mag. iur., član uprave*

Prije ova dva kamiona Grad Vrbovsko imao je jedan univerzalni kamion zapremine 16 kubika. Svaki novi kamion ima zapreminu od 10 kubika, a prikupljanje otpada je kvalitetnije jer jedno vozilo služi za prikupljanje miješanog, a drugo otpada za reciklažu. Gradonačelnik Dražen Mufić istaknuo je da će nabavom ovih kamiona biti bitno poboljšana djelatnost odvoza otpada te samim time i rada "Komunalca". (M.K.)

IZGRADNJA SUSTAVA SANITARNE ODVODNJE GRADA VRBOVSKOG

Studija izvodljivosti i projektiranje sustava

Uz sufinanciranje Hrvatskih voda 2015. godine započeo je projekt izrade studije izvodljivosti izgradnje sustava javne sanitarne odvodnje na području Grada Vrbovskog. Budući da položajna razvedenost grada onemogućava spajanje svih naselja u jedan sustav sa jednim uređajem za pročišćavanje, studijom je dokazana izvodljivost zasebnih aglomeracija Vrbovsko i Moravice. Kako su obje aglomeracije manjeg opterećenja (prema broju korisnika), projekt nije prihvatljiv za direktno financiranje iz EU, već je podijeljen u nekoliko faza kako bi se mogao prijaviti na natječaje koje raspisuje nacionalna tijela u cilju ruralnog razvoja. U 2018. godini, po završetku postupka ishodenja Rješenja o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, započelo je projektiranje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Vrbovsko, te dijela planiranog sustava odvodnje u naselju Vrbovsko. Ukupno je projektirano oko 6,3 km kolektora i tlačnih vodova u okviru sustava odvodnje, sa tri crpne stanice, te u istim projektima i rekonstrukcija vodoopskrbne mreže duljine oko 5,1 km. Za sada su ishodene dvije građevinske dozvole za linijske objekte, te je još potrebno ishoditi građevinsku dozvolu za uređaj za pročišćavanje s pristupnom cestom i mostom.

Sanacija postojećeg dijela sustava odvodnje

Godine 2020. izvršena je sanacija postojećih kolektora ranije izgrađene odvodnje u ulicama Dobra, Stara cesta, Ivana Gorana Kovačića i Zagrebačka, tehnologijama sanacije bez iskopa ugradnjom PVC linera, ukupne vrijednosti 279.500,80 kn (bez PDV-a), od čega je 80 % sufinancirano sredstvima Hrvatskih voda.

Gradnja sustava u 2021. godini

Temeljem plana gradnje komunalnih vodnih građevina Voda Vrbovsko d.o.o., i plana upravljanja vodama Hrvatskih voda koje sufinanciraju 80 % vrijednosti projekta, 2021. potpisan je okvirni sporazum i prvi ugovor

za izgradnju prvog dijela sustava ukupne duljine sanitarnih kolektora 1.147 m, sa rekonstrukcijom 722 m vodoopskrbnih cjevovoda, ukupne vrijednosti 2.960.608,00 kn (bez PDV-a), od čega je za 2021. godinu osigurano 2.670.000,00 kn. Ovi radovi izvodit će se u nekoliko dionica koje se spajaju na postojeći kolektor, a dijelom uključuju Zagrebačku ulicu, Ivana Gorana Kovačića, Ulicu 1. svibnja i većim dijelom Tvorničku ulicu, sve do mjesta na kojem se planira izgradnja mosta do uređaja za pročišćavanje uz obalu Dobre. Odabrani izvođači - zajednica ponuditelja Građevinar d.o.o. i Pograd d.o.o. iz Čabra započeli su radove na prvoj dionici uz poslovne prostore tvrtke Cedar

d.o.o., a u rujnu 2021. godine započeli su i radovi u ulici Zagrebačka, Ivana Gorana Kovačića i Ulici 1. svibnja.

Nastavak izgradnje u budućem razdoblju

Preostali dio sanitarnih kolektora i tlačnih vodova duljine oko 5,2 km i rekonstrukcija oko 4,4 km vodoopskrbne mreže za koje je ishodena građevinska dozvola, procijenjene vrijednosti radova oko 11 milijuna kuna, prijavljeno je početkom godine za financiranje bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost iz EU. Ukoliko prijedlog upućen prema Hrvatskim vodama bude prihvaćen, već početkom iduće godine moguć je početak i tog projekta. ■

Potpisom Ugovora o radovima na prvoj od osam faza velikog i oko 80 milijuna kuna vrijednog projekta izgradnje sustava vodoopskrbe i odvodnje na području Grada Vrbovskog, ova goranska lokalna samouprava je ušla u novi veliki investicijski ciklus koji će trajati nekoliko godina i, kako se svi nadaju, donijeti posla i goranskim poduzećima. Upravo to je i potvrđeno jer su za 3,6 milijuna kuna vrijedne poslove prve faze posao dobila čabarska građevinska poduzeća Građevinar i Pograd.

“U tekućoj prvoj fazi gradi se sustav od Dobre do Cedra te do ambulante. Usto još tri ogranka prema Vrbovskom, a poslovi bi trebali biti gotovi

sljedeće godine”, rekla je Mamula, a gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić istaknuo je kako se na području vodoopskrbe i odvodnje radi jako puno pa su privedeni kraju radovi na vodu Moravice, vodospreme Senjsko, vodovoda u Rimu, a u tijeku je izgradnje vodovoda od Stare Sušice do Senjskog. “Ovo je, dakle, nastavak brojnih aktivnosti pri čemu već imamo isplaniranu i drugu fazu vezanu uz izgradnju kolektora. Tu je riječ o investiciji od 11,5 milijuna kuna te se nadamo se da ćemo u nekih šest godina uspjeti privesti kraju cijeli projekt, mada će to, naravno, ovisiti i o mogućnostima financiranja”, rekao je gradonačelnik Mufić. (M.K.)

RADOVI NA KOMUNALNOJ INFRA

hvaćenom elaboratu provest će se promjene u katastru zemljišta te će se pristupiti otkupu potrebnog zemljišta od dosadašnjeg privatnog vlasnika.

U pripreмноj fazi je uređenje staza na groblju Sv. Tereza u Moravicama na kojem je planirano uređenje pristupnih staza postavljanjem opločnjaka. Vrijednost radova koji će se izvoditi je 33.506,65 kn, a izvođač je gradsko trgovačko društvo Komunalac d.o.o.

Na svim ostalim grobljima Grada Vrbovskog vrši se redovito održavanje površina košnjom i orezivanjem raslinja. Održavanje svih devet mrtvačnica kojim upravlja Grad i ostale opreme groblja provodi se sukladno planu tekućeg i investicijskog održavanja.

1 Radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta u Vrbovskom

Nakon provedenog postupka javne nabave i odabira izvođača Energoprojekt 88 d.o.o. iz Zagreba, Trg Ivana Meštrovića 2, izvođe se radovi izgradnje reciklažnog dvorišta.

Radovi su započeli u travnju 2021., a planirani rok završetka radova je kraj 2021. godine. Vrijednost ugovorenih radova iznosi 3.528,060,00 kn sa PDV-om.

Radovi koji su u tijeku izvode se prema dinamičkom planu izgradnje dvorišta. Tako su do sada izvedeni zemljani radovi širokog iskopa sa odvozom viška materijala na deponij te je izgrađen potporni zid kao zaštita zemljanog pokosa.

Završena je izgradnja vodoopskrbnog sustava te je postavljena vodovodna instalacija, a isto tako i elektroinstalacija za napajanje sustava javne rasvjete.

Isto tako završeni su radovi na izgradnji oborinske odvodnje sa infiltracijskim sustavom i izgradnje fekalne odvodnje sa septičkom taložnicom.

Trenutno se izvode radovi na izgradnji armirano betonske nadstrešnice, zatim izrada temelja za kamionsku vagu te drugi radovi na uređenju prometne površine.

Oprema za reciklažno dvorište je nabavljena i spremna za montažu nakon završetka građevinskih radova.

Dovršanjem izgradnje reciklažnog dvorišta Grad Vrbovsko će ispuniti sve zakonske obveze za propisno zbrinjavanje otpada, a građani će imati na raspolaganju kvalitetnu uslugu kroz mogućnost zbrinjavanja svih vrsta otpada.

2 Uređenje groblja na području Grada Vrbovskog

Tijekom proteklog razdoblja nastavljeno je sa daljnjim uređenjem groblja na području Grada.

Na starom dijelu groblja KRŠ nakon obnove vanjskih zidova i uređenja okoliša izvršeno je po-

pločavanje glavnih staza unutar groblja.

Vrijednost radova uređenja staza iznosi 143.690,58 kn. Na kapelici istog groblja obnovljena je fasada, krovšte i unutrašnjost. Provedenim radovima uređenja upotpunjeno je uređenje centralnog groblja KRŠ, a utrošeno je 35.683,75 kn. Izvođač radova bilo je gradsko trgovačko društvo Komunalac d.o.o., Vrbovsko.

U tijeku je priprema dokumentacije za otkup dijela zemljišta za buduće proširenje groblja u Dokmanovićima što podrazumijeva parcelaciju zemljišta i izradu geodetskog elaborata. Prema pri-

3 Postupci uklanjanja ruševnih objekata

Grad Vrbovsko u obvezi je provođenja odredbi Zakona o građevinskoj inspekciji (NN 153/13) temeljem kojeg su započeti postupci prema vlasnicima ruševnih i derutnih objekata. Takvih je objekata uslijed neodgovornog ponašanja vlasnika, a najčešće suvlasnika, na našem području sve više. Tako su započeli propisani postupci za uklanjanje ili sanaciju ruševnih objekata ponajprije onih koji se nalaze uz javne površine koje predstavljaju

Tijekom ljeta u Vrbovskom iscrtno je četrdesetak parkirnih mjesta. Parkirna mjesta iscrtna su vodoravno čime je na pločnicima ostavljeno dovoljno prostora za kretanje pješaka, posebno učenika te majki s kolicima. Vrbovsko i ovim činom dobiva izgled suvremenog gradića kojem je sigurnost svih sudionika u prometu jedan od prioriteta.

poreda sa proširenjem ceste krenula obnova peradarnika za nesilice gdje se očekuje skori početak proizvodnje. Radove proširenja ceste, iskop i odvoz viška materijala te dovoz i ugradnju kamenog materijala u proširenje izvršio je Komunalac d.o.o. Vrijednost radova iznosi 61.250,00 kn.

Na nerazvrstanoj cesti za NCM-04 Moravice centar - Matiči izvršena je obnova asfalta u duljini od 330 m od spoja sa Ulicom Ilije Petrovića prema Matičima. Radove ukupne vrijednosti 118.912,50 kn sufinancirala je Primorsko-goranska županija sa

45.000,00 kn, a preostala sredstva osigurao je Grad Vrbovsko. Radove asfaltiranja i uređenja bankina izvodila je tvrtka Rudar d.o.o. iz Rijeke.

Tijekom srpnja i kolovoza 2021. godine Grad Vrbovsko je uredio dio stare Gomirske ceste u duljini oko 150 m. Uređenjem toga dijela ceste omogućen je nesmetan prilaz strojevima do vodovodne instalacije prema željezničkoj stanici koja prolazi kraj ceste kao i prilaz vodovodnom oknu. Također je uređenjem toga dijela ceste omogućen je prilaz OPG-a do svojih poljoprivrednih

parcela kao i što je uređena javna površina u središtu mjesta koja je bila zarasla u raslinje. Radove je izvela tvrtka Komunalac d.o.o., Vrbovsko, a vrijednost radova je 34.600,00 kn. U planu je i uređenje iste ceste do mjesta Pukale.

U cilju poboljšanja turističke ponude nasipane su pristupne staze i šetnica koje vode od naselja Vujnovića i Japića ukupne duljine oko 1500 m prema kanjonu Kamačnik. Radove je izvela gradska tvrtka Komunalac d.o.o., Vrbovsko, a ukupna vrijednost radova je bila 120.937,50 kn.

U Severinu na Kupi u naselju Močile izvršeni su radovi na proširenju nerazvrstane ceste duljine 200 m prema Gornjim Močilama od raskrižja sa državnom cestom D3 prema naselju kako bi se osiguralo sigurnije odvijanje prometa. Radove je izvela gradska tvrtka Komunalac d.o.o., Vrbovsko, a ukupna vrijednost izvršenih radova proširenja i nasipanja ceste iznosi 62.187,50 kn.

Grad Vrbovsko uredio je javni put koji spaja gornji i donji dio Osojnika duljine 400 m. Uređenjem javnoga puta omogućen je nesmetan prilaz mještanima Osojnika do svojih poljoprivrednih površina. Radove na obnovi javnog puta izvela je tvrtka Komunalac d.o.o., Vrbovsko, a vrijednost radova je bila 44.475,00 kn.

Odsjek za komunalni sustav

Grad Vrbovsko potiče stanovnike na energetska obnova stambenih objekata

Grad Vrbovsko organizirao je radni sastanak za pojedince s područja ove lokalne samouprave koji su se uspješno kandidirali za sredstva namijenjena projektu energetske obnove obiteljskih kuća. Na sastanku su građani upoznati sa detaljima o dosadašnjem tijeku izrade projektne dokumentacije. Utvrdilo se koja dokumentacija kome još nedostaje i otklonile su se nejasnoće. Uz predstavnika Grada Vrbovskog na sastanku je bio Siniša Krunić iz Delfin grupe d.o.o. iz Rijeke, vanjski suradnik Grada koji provodi tehnički dio oko pripreme natječaja i izrade projektne dokumentacije.

Prema Odluci gradonačelnika Dražena Mufića, Grad Vrbovsko svakom svojem stanovniku koji želi kroz ovaj projekt energetska obnoviti obiteljsku kuću sufinancira 80 posto troška izrade projektne dokumentacije, a uz tu potporu građani mogu na natječaju Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost dobiti financijska sredstva za energetska obnova u iznosu i do 60 % vrijednosti radova. Plan je Grada da se navedena mjera sufinanciranja izrade projektne dokumentacije i pomoći oko prijave na natječaj Fonda provodi i ubuduće. Tako bi građani lakše došli do značajnih financijskih sredstava Fonda i lakše energetska obnovili svoje kuće. (M.K.)

Grad poljoprivrednik

Druga godina projekta sadnje krumpira u dolini Kupe

Druuga sezona projekta sadnje, uzgoja i ubiranja krumpira na području Grada Vrbovskog je privedena kraju. U prvoj polovici kolovoza krenulo se s prvim ubiranjem tzv. ranih sorti krumpira zasađenih na površinama koje su gradsko vlasništvo ili ih je Grad Vrbovsko unajmio. Ukupno je riječ o 6 hektara, od toga tri na već poznatoj lokaciji uz Kupu ispod naselja Klanac te drugoj u Riblju, nedaleko od poznatog severinskog dvorca. "Na tim površinama", govori gradonačelnik Vrbovskog Dra-

žen Mučić, "Grad projekt sadnje realizira u kooperaciji s poduzećem Agro Velebit što znači da se svemu pristupilo stručno i baš stoga smo i krenuli u sadnju nekoliko ranih sorti krumpira kako bismo vidjeli da li te vrste mogu kvalitetno biti uzgajane na našem području".

Kasnije sorte izvađene su tijekom jeseni, a konačni rezultati su bili takvi da je sveukuno na šest hektara prinosa bio 70 tona. Možda se to u usporedbi s lanskim prinomom od 100 tona na tri zasađena hektara čini malo, no u usporedbi s ostalim uzgajivačima koji su imali slabu sezonu, ovi su

rezultati jako dobri i iznad su hrvatskog prosjeka.

"Ja sam još prošle godine kod onih sjajnih rezultata upozoravao kako su to, za prvu godinu projekta, jednostavno bili predobri rezultati. Očigledno je, i to ne samo kod nas, bila u pitanju iznimno rodna godina za krumpir. A u prirodnom se ciklusu zna da nakon jako dobre godine, slijedi pad. I upravo se to dogodilo pa nikakvih razloga za zabrinutost i nezaovoljstvo nema - tim više što su naši rezultati znatno bolji od hrvatskog prosjeka i očigledno je kako je urod kod nas bolji nego u mnogim drugim sredinama. Mo-

guće je da je tome glavni razlog što su nam nasadi krumpira blizu Kupe pa njihive nisu patile od suše.

No, čak i da nismo imali rezultate kojima smo zadovoljni, s ovim projektom bismo nastavili. Krajnji nam je cilj da što veći broj ljudi s našeg područja, od pojedinaца do OPG-ova, krene u tom

Kartagena, valencia, vineta, a uskoro i kritikal

Nikolina Osojnicki posebno je istaknula najzanimljivije ovogodišnje sorte uzgojene na poljima uz Kupu: "Kartagena je odlična za pečenje i krumpir-salatu, valencia za pomfrit, a vineta za kuhanje i pečenje. Naravno, s isprobavanjem različitih sorti nastavljamo i sljedeće godine". Stipanović dodaje kako je već dogovorena sadnja vrste zvane kritikal koja bi mogla odgovarati poljima budući da ta sorta ne privlači životinje pa nije potrebna ograda niti bilo kakva druga zaštita!

Na poljima Damalj i Riblje, govori Dušan Stipanović, na ukupno 6 hektara zasađeno je 12.700 kg sjemenskog krumpira i to šest različitih ranih sorti - valencia, alexia, amorta, cartagena, colomba i vineta. Tih 12,7 tona plaćeno je 61.462 kuna, a za gnojidbu je utrošeno 33.049 kuna. Oranje, tanjuranje, rezanje, gnojenje, sadnja i postavljanje električnog pastira vrijedili su 46.086 kuna, a žičana ograda 4.800 kuna. Ukupno su ovosezonski troškovi sadnje krumpira 145.398 kuna.

Podjela krumpira korisnicima zajamčene minimalne naknade i korisnicima socijalnog programa Grada Vrbovskog

Zaključkom gradonačelnika Grada Vrbovskog korisnicima zajamčene minimalne naknade prema popisu Centra za socijalnu skrb kao i korisnicima socijalnog programa Grada Vrbovskoga, prema popisu iz evidencije Jedinstvenog upravnog odjela, dodijeljen je konzumni krumpir i to samcima po 20 kg i obiteljima po 40 kg. Podjelu krumpira je organizirao Odsjek za komunalni sustav Grada Vrbovskog putem djelatnika Vlastitog pogona i zaposlenika Komunalac d.o.o., Vrbovsko. Korisnicima navedenih programa je podijeljeno 1580 kg konzumnog krumpira.

smjeru i počne se baviti proizvodnjom krumpira.

Dakle, naš cilj nije bio samo pomoći donacijom sjemenog krumpira, već ponajprije motivirati ljude da se počnu baviti poljoprivredom, konkretno uzgojem krumpira. Upravo prošle godine rezultati su bili sjajni jer je krumpir dobro rodio pa se na 25 kg sjemenskog, moglo dobiti i do 300 kg krumpira. Uporavo stoga smo sa prošlogodišnjih 700 korisnika naših donacija sjemenskog krumpira i prateće prihrane, ove godine došli do njih čak 1050. Ako

imamo na umu da područje Grada Vrbovsko ima nešto manje od 5000 stanovnika, onda je itekako jasno da smo uspjeli i da je najveći dio kućanstava s našeg područja bio obuhvaćen ovom mjerom. Naša je želja motivirati što veći broj ljudi da krenu u proizvodnju koja nadilazi njihove obiteljske potrebe te da uđu u kooperaciju s Agro Velebitom ili osnuju vlastite OPG-ove te i na taj način pokušavaju zaraditi za svoju obitelj”, rekao je gradonačelnik Dražen Mufić.

Marina Tonković, dipl.iur.

Podjeljene zahvalnice za uspješnu suradnju na gradskom projektu sadnje krumpira te doprinos razvoju turizma

Zahvalnice za uspješnu suradnju na gradskom projektu sadnje krumpira te doprinos razvoju turizma dodijeljene su: Ivanu Canjaru, Zdenku Slivcu, Zvonku Osojničkom Dubravku Osojničkom, Mati Jankoviću, Tonicu Slivac, Ivanu Vučetiću, Kristini Savnik, Tihomiru Krupiću, Franji Canjaru, Ivanu Žalcu, Tihomiru Barkoviću te Nikoli Vidakoviću, direktoru tvrtke Agrovelebit iz Lovinca.

Grad Vrbovsko, potaknut pandemijom koronavirusa COVID -19 u proljeće 2020. godine pokrenuo je projekt poljoprivredne proizvodnje – sadnje krumpira. Kako je poznato u dolini Kupe zasadio je putem vlastitih službi preko 2,5 ha poljoprivredne površine da bi u 2021. godini proizvodnju unaprijedio i udvostručio. Kako bi u realizaciji projekta uspio, gore navedeni vlasnici poljoprivrednih površina u dolini Kupe, bez naknade su Gradu Vrbovskom ustupili na korištenje zemljište za obradu. Mnogi od istaknutih su se nesebično i vrlo zainteresirano uključili u projekt na različite načine - od pomoći pri pronalaženju vlasnika parcela i stupanju u kontakt s njima, savjetima, aktivnim uključivanjem u obradu tla, pa sve do brige o nasadima, pružanju podrške kroz vjeru u uspjeh projekta. Također, pojedinci su se uključili u projekt uređenja obale rijeke Kupe te bez naknade ustupili dijelove svojih parcela kako bi se mogla proširiti pristupna cesta do same rijeke.

Sljedom svega navedenog, s posebnom pažnjom i zahvalom, Grad Vrbovsko povodom obilježavanja Dana Grada Vrbovskog donio je odluku o dodjeli zahvalnica gore istaknutim građanima, kojim se i ovom prigodom još jednom zahvaljuje.

Tatjana Kušić

Pokretanje peradarske proizvodnje

Nedaleko od Senjskog, na lokaciji nekadašnjeg poduzeća Sljeme, traju radovi na uređenju koji navješćuju skoroi početak dugo najavljivanog pokretanja peradarske proizvodnje. Naime, pred nešto više od četiri godine nekretnine i prostor na ovoj lokaciji, od Sljemena koje je završilo u stečaju, kupio je Grad Vrbovsko. Uskoro je pronađen investitor koji je imao obećanje države o financijskoj potpori iz EU izvora ukoliko se pokrene peradarski pogon. Obećanje je bilo istinito, ali su se, kako to u potpuno birokratiziranoj Hrvatskoj državi već biva, javili problemi koji su sve usporili. Tako je pogon koji je s radom mogao početi prije tri godine, tek sada na pragu početka rada. Pojašnjavajući što se dogodilo i kako će aktivnosti dalje teći,

gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić kaže: “Čovjek neki put ne zna bi li se smijao ili plakao. Ulgaću je, bude li poštivao ekološke odredbe, obećan EU novac. I sve je izgledalo dobro do trenutka kad je trebalo dobiti tzv. dozvolu za pašarenje. Budući da se takva dozvola može izdati samo za živad koja pase (krave, ovce, koze...), što kokice nisu, moralo se ići u izmjenju pravilnika. A to je trajalo. No, sad je napokon sve gotovo i sve su dozvole ishodovane i od jeseni bi ovdje trebale zaživjeti aktivnosti vezane uz proizvodnju jaja”.

Da se nešto događa vidljivo je po aktivnostima niza radnika koji su podigli nekoliko silosa za potrebnu hranu kokicama nesilicama. Čisti se i urešuje prostor unutar hangara u kojima će kokice noćiti, a radi se i na uređenju vanjskog prostora poput postavljanja novih

krovišta na hangare. “U četiri peradarnika trebalo bi stići 80.000 kokica nesilica koje će ovdje u potpuno prirodnom okolišu i tzv. uzgoju na otvorenom osmišljenom po vim u ekološkim standardima, proizvoditi prava goranska jaja. Projekt vodi tvrtka Bio-Vet iz Donje Stubice, inače značajan proizvođač jaja na hrvatskoj razini, pa sam uvjeren kako će njihov rad i ovdje biti za svaku pohvalu te da će svojim aktivnostima pridonijeti razvoju našeg područja. Očekujemo zapošljavanje pet do šest domaćih ljudi što možda i nije puno, ali svaki novozaoposleni puno znači za cijeli naš kraj. Svakako je dobro i to što će od rada tog budućeg poduzeća korist imati i gradski proračun”, rekao je gradonačelnik Dražen Mufić.

Marinko Krmpotić

Budući hotel u centru Vrbovskog

Stambenu zgradu u ulici Ivana Gorana Kovačića 6, nedavno je kupio jedan zagrebački ulagač i namjerava je pretvoriti u hotel s tri zvjezdice. Cjelokupan novčani iznos za istaknutu nekretninu uplaćen je na račun Grada Vrbovskog pa se uskoro očekuju i prvi radovi.

“Investitor je u cijelosti platio Gradu Vrbovsko dogovorenu cijenu za tu kuću, a naša je obveza bila pronaći smještaj stanarima. Stoga smo kupili kuću u ulici Ivana Gorana Kovačića koja se preuređuje i u koju će uskoro preostala dva stanara biti useljena. Također su i u Gomirju obnovljena i uređena dva stana te jedan u Vrbovskom. Investitoru će nakon izlaska posljednjih stanara iz te zgrade biti otvorene sve mogućnosti za daljnje radove, a kako i kada će krenuti s radom, to ovisi o njemu jer je to sada njegov objekt”, rekao je gradonačelnik Mufić. ■

Grad Vrbovsko unaprjeđuje posjetiteljsku infrastrukturu u Kamačniku

Izgradnja pješačkog mosta i promatračnice

Grad Vrbovsko je temeljem kandidiranog projekta u okviru programa Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, mjere 8. podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", te za provedbu tipa operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", ostvario potporu u iznosu od 562.207,39 kn te je sukladno tome s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u listopadu prošle godine sklopio Ugovor.

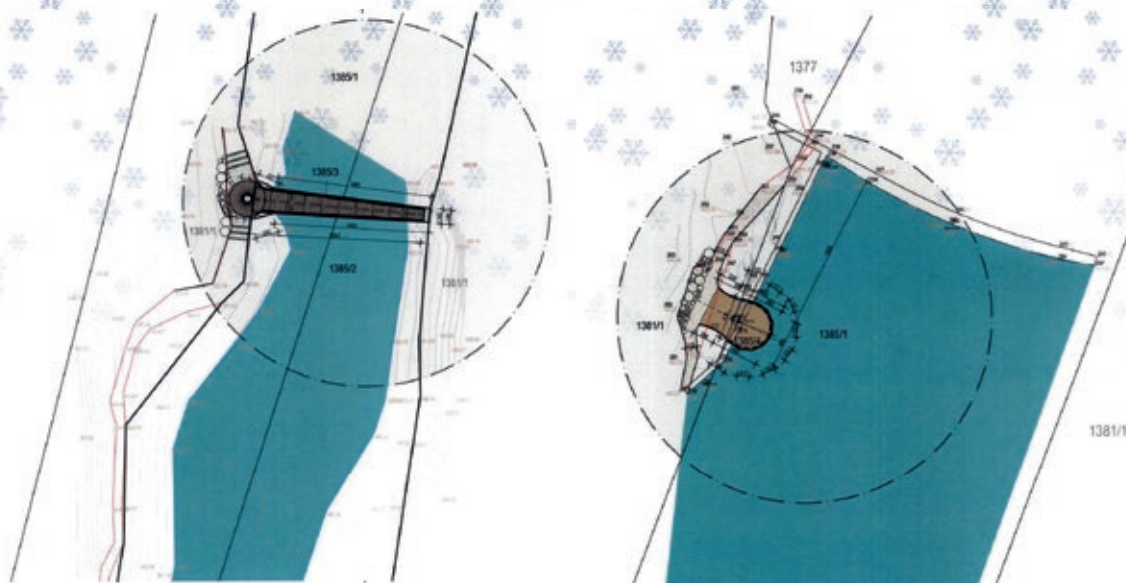
Riječ je o posjetiteljskoj infrastrukturi koja uključuje izgradnju pješačkog mosta i promatračnice na lijevoj obali Kamačnika prema izvoru, za što je sukladno prethodno izrađenom glavnom arhitektonskom projektu ishodovana građevinska dozvola za izvođenje radova.

Izgradnjom pješačkog mosta i promatračnice na lijevoj obali Kamačnika unaprijedit će se turistička ponuda izletišta, uskladiti infrastrukturu istog sa sve većim brojem posjetilaca te podići razina sigurnosti u izletištu.

Šetnica uz vodotok Kamačnika duga je 3,2 km. Vidljivo je da je izletište u svojoj prvoj polo-

Rješenjem Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ, od 25. studenog 2021.g. Gradu Vrbovskom izdano je dopuštenje za radove proširenja šetnice sukladno poštivanju uvjeta zaštite prirode. Tim činom Grad Vrbovsko korak je bliže do realizacije projekta izgradnje pješačkog mosta i promatračnice u izletištu Kamačnik pa će se već krajem ove godine krenuti sa radovima proširenja. Nakon povećanja procijenjene vrijednosti nabave na 790.000,00 kn bez pdv-a proveden je otvoreni postupak javne nabave na koji su pristigle ukupno tri ponude. Trenutno je u postupku pregled i ocjena ponuda nakon čega će se odabrati najpovoljniji ponuditelj koji će izgraditi pješački most i promatračnicu tijekom 2022. godine.

vici tj. do drugog kilometra zbog blizine ušća i pristupa s Livade dostupnije, a time i znatno uređenije, te infrastrukturno opremljenije. Na žalost, to se ne može reći za dio staze koja se ubraja u gornju trećinu izletišta i koja vodi do izvora. Staza je u tom dijelu vrlo uska, omeđena stijenama, opasna, blatnjava i skliska obzirom da voda na brojnim mjestima izvire iz obližnjih manjih pri-

toka Kamačnika. Taj je dio vrlo često zarastao i bujnom vegetacijom te deblima koja priječe put, a ponekad zahtijevaju preskakanje i provlačenje ispod njih. Na posljetku, kad se dođe do izvora do kojeg vodi tek mali puteljak, mjesto se čini opasnim. Izletnici se mogu pojedinačno približiti, bez zadržavanja te pravog doživljaja izvora, i odmah udaljiti. Na istaknutoj dionici ne postoji nikakva

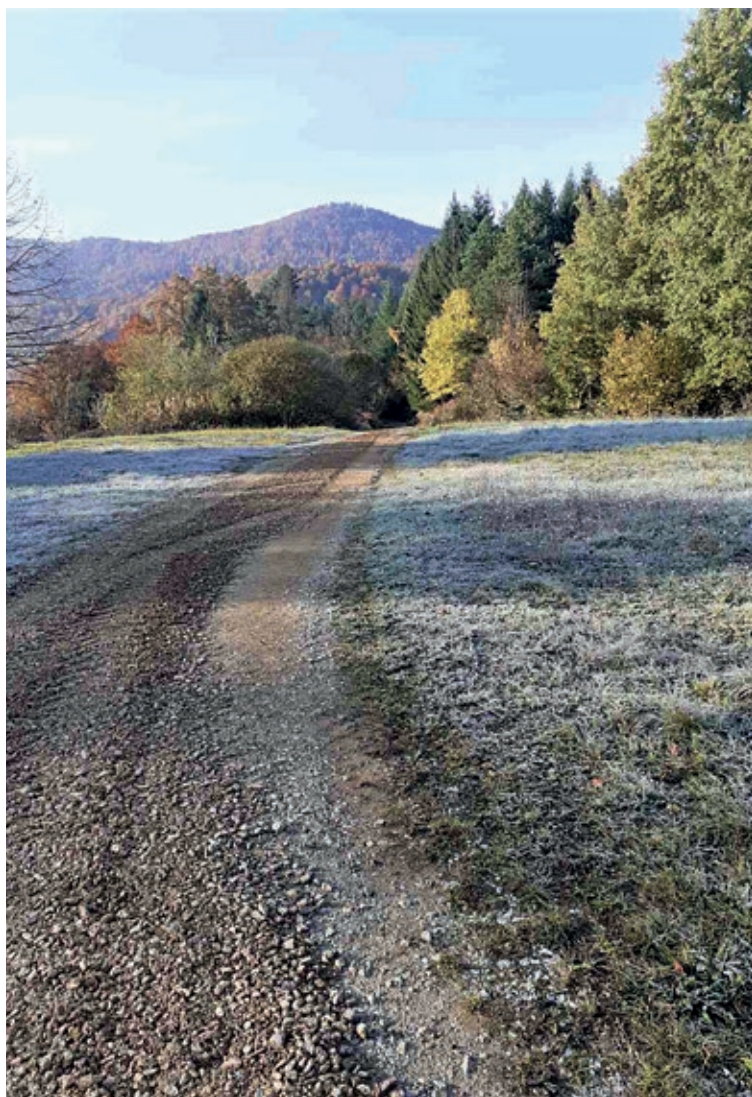
infrastruktura pa čak ni manje odmorište, čemu je svakako razlog i teška dostupnost. Unatoč ljepoti izletišta, posjetitelji često ostanu pomalo razočarani dijelom neposredno uz sam izvor. Upućuju primjedbe o sigurnosti, nedostatku ponude i sl. Upravo iz navedenih razloga Grad Vrbovsko želi izgraditi panoramski most i promatračnicu te posjetiocima pružiti sigurnost i užitek karkav i očekuju na kraju šetnje.

Realizacija projektnih aktivnosti započela je raspisivanjem postupka nabave, tj. poziva za dostavu ponuda za izgradnju pješačkog mosta i promatračnice i to u nekoliko uzastupnih navrata ob-

zirom da nije zabilježen interes ponuditelja. Komunikacija s potencijalnim izvođačima radova potvrdila je osnovni razlog zbog kojeg su isti odustali od podnošenja ponuda. On se ogleda u uskom terenu koji ne dozvoljava pristup mehanizaciji potrebnoj za izgradnju kao i za dopremu potrebnog materijala do predviđenih zona gradnje, te da je i sama procijenjena vrijednost nabave u iznosu od 408.878,10 kn bez PDV-a preniska s obzirom na povećanje cijena građevinskih radova u prethodnih godinu dana. Zbog toga je prema stručnom mišljenju projektanata i prema iznosima vrijednosti radova u dobivenim ponudama povećana procijenjena vrijednost nabave na 790.000,00 kn bez PDV-a.

Iz navedenih razloga Grad Vrbovsko zatražio je sredinom ljeta od Javne ustanove Priroda i Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ suglasnost za proširenje dijela šetnice i to na način da se prvi dio staze (prva dionica) u dužini od 700 m proširi s postojeće širine od 160 cm, na 220 cm, dok bi se drugi dio staze (druga dionica) duljine otprilike 400 m sa postojeće širine proširi na 160 cm.

Tatjana Kušić

Sanirane postojeće šetnice prema izletištu Kamačnik

Sljedom planiranih investicija vezanih uz održavanje staza, uređenje vidikovaca i odmorišnih zona unutar i izvan granica zaštićenog krajolika Kamačnika za 2021. godinu, Grad Vrbovsko pristupio je radovima na sanaciji i održavanju postojećih šetnica koje se nalaze izvan te dijelom unutar granica značajnog krajobraza kanjona Kamačnik. Riječ je od dvije šetnice. Prva šetnica vodi iz Sela Vunovići do kanjona Kamačnik, tj. do njegovog prvog mosta, i druga od Sela Japići ispod podvožnjaka do Livade u Kamačniku.

Na predmetnim šetnicama od kojih je prva duljine 860 m uređena 2015. godine, a druga duljine 1000 m uređena 2018. godine, uočena su znatna oštećenja uzrokovana protokom vremena. Na prvoj šetnici izvršeno je uklanjanje krupnog kamenja koje je izbilo na površinu, postavljen je tampon, popravljene su stepenice sačinjene od prirodnog postojećeg materijala na više pozicija, popravljena je posjetiteljska infrastruktura te su postavljene smjerokazne table. Na drugoj šetnici su ponovno iskopani kanali kako bi se omogućilo otjecanje velikih količina oborinskih voda, tj. bujica, nasipane su i stabilizirane vododere, sanirane jame, posječeno granje, uređeni pokosi, ugrađen tampon te postavljene smjerokazne table.

Uspešno završen INTERREG-ov projekt Carnivora Dinarica

JAVNOSTI PREDSTAVLJENO PET INTERPRETACIJSKIH LOKACIJA SMJEŠTENIH U DOLINI KUPE

Pet atraktivnih interpretacijskih lokacija smještenih u dijelu Kupske doline koja se nalazi na području Grada Vrbovskog, predstavljeno je javnosti čime je kraju priveden projekt "Upoznajte velike zvijeri u dolini Kupe", realiziran u okviru velikog programa Carnivora Dinarica kojim se kroz suradnju Hrvatske i Slovenije radilo na poboljšanju statusa zaštite velikih zvijeri - vuka, medvjeda i risa u područjima mreže Natura 2000 u Sloveniji i Hrvatskoj. Glavni ciljevi tog programa su smanjenje rizika koji prijete velikim zvijerima i nerazumijevanje uloge velikih zvijeri u ekosustavu. Da bi zamišljeno bilo i realizirano Grad Vrbovsko je, kao jedan od partnera u projektu od rujna 2018. godine, proveo brojne aktivnosti s ciljem očuvanja velikih zvijeri te usklađivanje turističkih tokova sa zaštitom, očuvanjem

Predstavljanju interpretacijskih tabli nazočili su i predstavnici županijske Javne ustanove "Priroda" koja je pred nepuna dva mjeseca u Staroj Supšici otvorila svake pažnje vrijedan Centar za velike zvijeri u kojem su predstavljeni medvjed, vuk i ris. Čuvar prirode Elvis Vuleta ističe kako ovo uključivanje reada Vrbovsko u projekt "Carnivora Dinarica" nedvojbe obogaćuje cijelu priču o velikim zvijerima na području Gorskog kotara: "Sve ovo

sjajno se uklapa u rad Centra za velike zvijeri u Staroj Sušici, tim više što sličan centar imamo u slovenskom gradiću Pivka. U tom centru kartama su označena i naša područja, od našeg Centra pa do ovih interpretacijskih tabli koje smo danas upoznali pa smo time na vrlo kvalitetan i edukativan način obuhvatili jednu široku regiju koja zahvaća dijelove Hrvatske i Slovenije u kojima žive tri velike europske zvijeri.", rekao je Vuleta.

staništa i poboljšavanjem statusa zaštite velikih zvjeri. “Ukupna vrijednost projekta je 2,3 milijuna eura”, istaknuo je u pozdravnoj riječi gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić, “a na području Grada Vrbovsko, ukupna vrijednost projektnih aktivnosti iznosi preko 600.000 kuna od čega je 500.000 kna bespovratno. Uza sve ciljeve projekta vezanog uz zaštitu velikih zvjeri, kao i općenito eko-sustava, za nas je ovaj projekt važan jer predstavlja pažnje vrijednu dopunu turističkim

Brošura “Upoznajte velike zvjeri u dolini Kupe”

U pratećem materijalu koji u obliku brošure turistima mogu dobiti stoji i ovo: “Od iznimne je važnosti sačuvati prirodne i ekološki krajobrazne vrijednosti te uskladiti turističke tokove sa zaštitom, očuvanjem staništa i poboljšavanjem statusa zaštite velikih zvjeri – europskog risa, sivog vuka i smeđeg medvjeda. Područje Vrbovskog prirodno je stanište svih triju vrsta velikih zvjeri. Budući da o velikim zvijerima ljudi imaju brojne predrasude, često i neopravdano od njih strahuju, iznimno je važno produbljivanje znanja i podizanje svijesti o važnosti suživota ljudi i velikih zvjeri, što je upravo i cilj Interreg projekta “Carnivora Dinarica”. Poštujmo velike zvjeri jer su one neizostavni dio šumskog ekosustava i uvelike sudjeluju u njegovu oblikovanju”, stoji u tekstu brošure uz poziv - proučite tragove po kojima možete prepoznati velike zvjeri te saznajte kako se ponašati u njihovom staništu. (Marinko Krmpotić)

RADIONICA "Velike zvijeri i suživot - kako umanjiti štete i što učiniti kada štete nastanu"

Radionicu su pripremili partneri na projektu - Grad Vrbovsko i Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a održana je 30. srpnja 2021. u Domu kulture Vrbovsko. Predavači su sudionicima radionice prenijeli vrijedne, i u svakodnevnom životu korisne, informacije o okruženju gdje obitavaju velike zvijeri. Sanja Žagar, sudska vještakinja za štete, o velikim zvijerima detaljno je izvijestila sudionike kako i na koji način mogu pravilno reagirati u slučajevima kada šteta nastane na stoci, ali i u nasadima. A Slaven Reljić s Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu govorio je o biologiji velikih zvijeri i sprječavanju šteta. Detaljno je prezentiran i letak "Suživot s velikim zvijerima – što učiniti kada uzrokuju štetu na imovini?" Letak sadrži vrlo korisne informacije kao i kontakte koje stanovnici mogu kontaktirati u slučaju nastanka štete. Letak i drugi edukacijski i promotivni materijali uručeni su svim sudionicima. Tema je pobudila i veći interes sudionika jer sve više građana, potaknut mjerom uzgoja i proizvodnje krumpira koju je pokrenuo Grad Vrbovsko, obrađuje svoje poljoprivredne površine, pa su dobivene informacije veoma korisne. (Tatjana Kušić)

sadržajima našeg kraja. A drago nam je i što je vezan uz dolinu Kupe, odnosno područje od 29 kilometara koje u budućnosti planiramo razvijati u smjeru turizma. Upravo kroz ovakve projekte želimo vratiti život na ovo područje, odnosno privući turiste na način kako smo u posljednjih nekoliko godina učinili s izletištem Kamačnik. U skladu s tim, za ovo područje imamo spremnu svu potrebnu dokumentaciju za uređenje šetnice u dužini od 17,6 km pri čemu smo već jednu dugu 2,6 km i uredili", reko je gradonačelnik Mučić, a Tatjana Kušić, stručna suradnica za turizam, podsjetila je kako je realizacija projekta krenula 2018. godine i u velikoj je mjeri bila vezana uz edukaciju: "U okviru projekta održane su

brojne radionice kojima je cilj bio širenje spoznaje o nužnosti i logičnosti suživotu s velikim zvijerima. Te su radionice provodne od vrtičkog uzrasta pa do svih ostalih dobnih skupina, a cilj je bio pokazati ljudima kako možemo biti ponosni što na ovako malom području imamo tri velike europske zvijeri te kako to bogatstvo treba čuvati i njegovati. Uz to kroz uređenje ovih interpretacijskih lokacija cilj nam je bio svakako te spoznaje širiti i među turistima, odnosno privući ih na naše područje i kroz činjenicu da su i te zvijeri dio našeg bogatstva. Svaka od lokacija, a izrađivali su ih radnici Stolarije Krajčić, uređena je tako da ima vidikovac, nadstrešnicu koja štiti od kiše i sunca, stolove i klupe za odmor te

U DJEČJEM VRTIĆU BAMBI ODRŽANA RADIONICA O VELIKIM ZVIJERIMA

U okviru projekta Carnivora Dinarica Interreg V-A Slovenija – Hrvatska (SLO – HR 410) u Dječjem vrtiću Bambi, Vrbovsko, 9. srpnja 2021. godine održana je radionica o upoznavanju s velikim zvijerima u našem kraju. Radionicu su pripremili partneri na istaknutom projektu Grad Vrbovsko i NP Risnjak. Cilj projekta je poboljšati status zaštite velikih zvijeri – vuka, medvjeda i risa kao i provođenje aktivnosti za očuvanje i obnovu biološke raznolikosti za buduće generacije i podizanje svijesti o ulozi koju ima priroda za dobrobit ljudi.

Tako su djecu Dječjeg vrtića Bambi o velikim zvijerima, kroz posjet didaktičkom kutku, koji je u sklopu projekta postavljen u OŠ Ivana Gorana Kovačića, upoznali Tatjana Kušić, stručna suradnica u uredu gradonačelnika i Stjepan Grevinger iz NP Risnjak.

Po povratku u vrtić održana je kreativna likovna radionica, a putem didaktičkih pomagala, mali polaznici vrtića naučili su kakve otiske ostavljaju velike zvijeri. Po završetku radionice djeca su se zasladiła slatkišima te su im uručeni edukativni promidžbeni materijali i kape šilterice s oznakom Carnivore Dinarice. (Tatjana Kušić)

ukupno 12 info panoa kroz koje smo tekstem i slikom nastojali i uspjeli povezati prču o zaštiti velikih zvijeri sa turističkim obilježjima i atrakcijama našeg kraja. Tako svaka od tih tabli pokazuje posjetiteljima što je na ovom području zanimljivo i vrijedno posjetiti", rekla je Kušić.

O karakteristikama velikih zvijeri i načinu na koji je s njima svakako moguć suživot detaljno je govorio Slaven Reljić s Veterinarskog fakulteta u Zagrebu koji je bio partner na ovom projektu. Kroz višesatno druženje detaljno

su predstavljene interpretacijske lokacije u Severinu na Kupi, šetnici Riblje – Lesce te kupalištu Klanac. Dojam o svakoj od tih lokacija je iznimno pozitivan jer su drvene građevine nadstrešnica lijepo uklopljene u okoliš, postavljene klupe i stolovi idealni su za odmor, čak i druženje u prirodi, a postavljene info table pružaju dovoljno podataka koji, interpretirani na kvalitetan način, posjetiteljima nude upravo ono što je i naziv projekta – upoznavanje s velikim zvijerima u dolini Kupe. ■

Iz gradske blagajne...

POMOĆ ZA PODMIRENJE TROŠKOVA ŠKOLSKE KUHINJE UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE I POMOĆ U PRIJEVOZU UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA

Grad Vrbovsko sukladno Odluci o socijalnoj skrbi pomaže roditeljima u podmiranju troškova školske kuhinje učenicima osnovne škole. Tako pravo na pomoć ostvaruju učenici iz obitelji korisnika zajamčene minimalne naknade, učenici iz obitelji sa troje ili više djece na redovitom školovanju, učenici iz obitelji čiji prosječni prihodi po članu obitelji ne prelazi 750,00 kuna, učenik čiji je roditelj hrvatski ratni vojni invalid ili civilni invalid iz Domovinskog rata, učenik sa kroničnim zdravstvenim problemima, učenik iz jednoroditeljske obitelji te učenik iz obitelji koja ima pravo na doplatu za djecu. Tako Grad podmiruje troškove školske kuhinje za 37 učenika.

Gradsko vijeće je dana 30. rujna 2021. godine donijelo Odluku o sufinanciranju prijevoza učenika srednjih škola u nastavnoj godini 2021./2022. Roditelji su svoje zahtjeve za prijevoz učenika predavali tijekom listopada, a oni koji su zahtjev predali do 18. listopada 2021. godine, sukladno Odluci, ostvarili su pravo na refundaciju troškova prijevoza i za mjesec rujna. Temeljem podnesenih zahtjeva, Grad Vrbovsko sufinancira prijevoz za 51 učenika.

Marina Tonković, dipl. iur.

Dječja soba za obitelj Majić

lesnina
XXXL

Početak proljeća velika obitelj Majić iz Solina ostvarila je financijsku potporu Grada Vrbovskog u iznosu od 100.000,00 kn za kupnju nekretnine na području Grada Vrbovskog te tako i službeno postala dio našeg Grada. Poslova oko uređenja kupljene nekretnine bilo je mnogo stoga je Grad Vrbovsko odlučio i dodatno pomoći oko uređenja jedne dječje

sobe. Obzirom da šestero od ukupno desetero djece iz obitelji živi u Vrbovskom te se školuje, bitno je da školarci imaju ugodan kutak za učenje i odmor.

Namještaj u vrijednosti 9.500,00 kn uključivao je nabavku kreveta na kat s pripadajućim madracima i podnicama te radne stolove i stolice.

Tatjana Kušić

Podjela ogrjevnog drva socijalnim slučajevima

Grad Vrbovsko već nekoliko godina zajedno dostavlja ogrjevno drvo socijalnim slučajevima. Naime, Zakonom o socijalnoj skrbi regulirano je pravo na ostvarivanje troškova ogrjeva. Tako je samo korisnicima zajamčene minimalne naknade Centra za socijalnu skrb priznato i pravo na troškove ogrjeva u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave. Na ovaj način zakini su ostali korisnici socijalnog programa Grada Vrbovskog koji nisu korisnici zajamčene minimalne naknade temeljem rješe-

nja Centra za socijalnu skrb. Da i ostali korisnici socijalnog programa ne bi bili zakinuti, Grad Vrbovsko je i ove godine osigurao 20 paleta otpadnog drva koje su, putem naše gradske tvrtke Komunalac d.o.o. Vrbovsko, dovezene do kućnog praga korisnika. Time je, osim 35 korisnika zajamčene minimalne naknade koji su novčana sredstva za kupnju ogrjeva dobili od države, još 20 korisnika socijalnog programa Grada Vrbovskog dobilo po jednu paletu ogrjevnog drva za što je Grad Vrbovsko utrošio 16.000,00 kuna.

Marina Tonković, dipl. iur.

Pomoći za kupnju udžbenika i radnih bilježnica

Gradonačelnik je dana 3. rujna 2021. godine donio Odluku o objavi javnog poziva zbog isplate jednokratne novčane pomoći za nabavu udžbenika te dopunskih i pomoćnih nastavnih sredstava za učenike osnovne i srednje škole. Temeljem tog poziva roditelji koji su udovoljavali uvjetima Odluke, podnosili su zahtjeve za isplatu jednokratne novčane pomoći. Pravo na jednokratne novčane pomoći mogli su ostvariti podnositelji zahtjeva ukoliko su udovoljavali nekom od sljedećih uvjeta: učenik je iz obitelji čiji prosječni mjesečni prihod po članu domaćinstva ne prelazi ili je jednak iznosu od 2.000,00 kuna, učenik živi u obitelji sa troje ili više djece koja se nalaze na redovitom školovanju, učenik je iz obitelji sa četvero i više djece, učenik čiji je roditelj hrvatski ratni vojni invalid ili civilni invalid iz Domovinskog rata. Temeljem ovog poziva javilo se tridesetak roditelja te je za 54 učenika Grad Vrbovsko financirao kupnju udžbenika i radnog materijala za što je utrošeno 36.000,00 kuna.

Marina Tonković, dipl. iur.

Grad Vrbovsko darovao prvašiće

Tradicionalno, povodom početka školske godine, Grad Vrbovsko je darovao prvašiće prigodnim poklonima. Tako je u prvi razred na području Grada Vrbovskog krenulo ukupno 20 prvašića. Za 13 djevojčica i 7 dječaka pripremljene su edukativne slikovnice, slikovnica "Hrvatska za djecu", hoody majica "Volim Vrbovsko" te slatkiši. Čestitku prvašićima te svim učenicima, djelatnicima škole i roditeljima uputio je i gradonačelnik Dražen Mufić, dok su poklone za prvašiće, obzirom na posebnu epidemiološku situaciju, u ime Grada Vrbovskog ravnatelju osnovne škole Antonu Buriću predale Marina Tonković, pročelnica Jedinственог управног одјела i Tatjana Kušić, stručna suradnica u uredu gradonačelnika.

Tatjana Kušić

Stota obljetnica obrazovanja u Moravicama...

Povodom stote obljetnice srednjoškolskog obrazovanja u Moravicama, Željeznička tehnička škola Moravice izdala je Monografiju. U navedenom izdanju kronološki je prikazan razvoj srednjoškolskog obrazovanja u Moravicama od davne 1921. do danas.

Sto godina je vrlo dugo razdoblje u postojanju jedne ustanove i zbog toga je u Monografiji bilo nemoguće obuhvatiti sve činjenice, sva događanja i sve pojedince koji su zaslužni zašto Škola postoji i danas. Sukladno navedenom u Monografiji je dan svojevrsan presjek događanja kroz određena vremenska razdoblja.

Vjerujemo da će Monografija biti zanimljiv izvor podataka za sve naše sadašnje i bivše učenike i djelatnike Škole, kao i mještane Moravica.

Monografija je tiskana u 250 primjerak, a njen su sadržaj i izgled uredili ravnatelj Borivoj Dokmanović i nastavnici Nataša Volf Pleše, Miroslav Lončar i Stanislav Beljan.

Nadamo se da će ova publikacija biti dostojan izvor izučavanja školstva na području Grada Vrbovskog i šire, a svima koji su bili dijelom ove Škole, ostati lijepom uspomenom na dane provedene u njoj.

Zahvalni smo svima koji su doprinijeli nastanku ove Monografije. (ŽTŠ Moravice)

Uspjesi mladog saksofonista iz Vrbovskog

Naš mladi i talentirani glazbenik i umjetnik Filip Dujmović ostvario je izvrstan rezultat na 3. Međunarodnom saksofonističkom natjecanju "JOSIP NOČHTA" održanom u Zagrebu od 5. do 10. lipnja 2021. godine.

Radi se o najprestižnijem natjecanju za saksofon na koji dolaze mladi umjetnici doslovno iz cijelog svijeta i sa različitih prestižnih glazbenih učilišta. Konkurencija je uvijek dosta brojna i jaka. Ove godine je nastupilo oko 50 mladih

umjetnika sa svih kontinenata. To je nešto manje nego ranijih godina zbog poznatih okolnosti oko pandemije COVID-19 i brojnih otežanih uvjeta rada i putovanja. Natjecanje se održalo u tri kruga: 1. krug, polufinale za 10 najboljih te finale za četvero najboljih. Naš Filip je ostvario odličan nastup u 1. krugu i uspješno izborio polufinale te se kao jedini predstavnik iz Hrvatske plasirao među trenutno najboljih 10 mladih saksofonista na svjetskoj razini. Nastup u polufinalu je također odradio jako dobro te su ga nijanse u glazbeno

interpretaciji te vrlo različita mišljenja međunarodnog stručnog žirija dijelile od finala. Kako god, ostvareni uspjeh je za svaku pohvalu i potvrda kvalitetnog rada proteklih godina. Kao utješnu nagradu, Filip je dobio besplatni seminar za saksofon u Švicarskoj u kolovozu 2021. uz vodstvo međunarodno priznatog saksofonista, dirigenta i glazbenog pedagoga Larsa Mlekuscha. Na seminaru je sudjelovalo dvadesetak studenata iz cijelog svijeta te je to bila prilika za daljnji napredak u razvoju i uspostavljanje važnih društvenih

kontakata za daljnju glazbenu karijeru.

Filip je trenutno student 5. godine Umjetničke akademije u Splitu u klasi prof. Gordana Tudora. I ranijih godina je ostvarivao sjajne rezultate na regionalnim i državnim natjecanjima u Hrvatskoj kao i na različitim međunarodnim natjecanjima. U sklopu studija aktivno sudjeluje u radu studentskog ansambla SUMAS s kojim je ove godine snimio odličan album suvremene glazbe a koji će vjerojatno ući i u konkurenciju za nagradu Porin na području suvremene glazbe. S istim ansamblom snimio je i glazbu za film "Zora" Dalibora Matanića koji je na ovogodišnjem filmskom festivalu u Puli osvojio dvije "Zlatne Arene" - za glazbu i oblikovanje zvuka. Grad Vrbovsko, sa svoje strane, podupire ovakve mlade i talentirane učenike i studente kroz stipendije i prigodne nagrade. Nadamo se da će Filip uspješno završiti svoje obrazovanje te kao uspješan i kreativan umjetnik obogatiti i naše prostore svojim koncertima i različitim glazbenim aktivnostima.

Marina Tonković, dipl. iur.

Mlada misa don Jurice Vekića

Radost i zahvalnost preplavili su naš grad 3. srpnja 2021. godine. Tog je dana u župnoj crkvi u Vrbovskom održao svoju mladu misu don Jurica Vekić, svećenik Porečke i Pulske biskupije. U opsežne pripreme spremno su se uključili svi: župnik don Hrvoje Poljak sa svojim suradnicima, gradonačelnik Dražen Mučić, obrtnici, udruge, poduzeća, župni zbor s voditeljem Zlatkom Barabom, župljani i članovi Euharistijske zajednice Srca Isusova i Marijina "Omnia Deo".

U nadahnutoj propovijedi don Tomislav Kutleša rekao je kako je važno da se čovjek uvijek prisjeti svih dobročinstava koje mu Bog daje jer nas ona drže da budemo oduševljeni Bogom, zahvalni Bogu i da otvorena srca primamo milost na milost. Ista-

knuo je da na ovoj mladoj misi dobivamo svećenika, još jednoga novog posrednika između Boga i ljudi, koji će u svojem srcu uprisutniti Isusove osjećaje, u svojem umu uprisutniti Isusove misli i u svom čitavom biću osjećati onu ljubav kojom svakoga od nas ljubi živi Bog, a to je ljubav bez ikakva uvjeta i interesa. Na neizrečeno pitanje u srcima svih prisutnih don Tomislav je odgovorio u svoje ime i u ime svih svećenika koji su suslavili ovu misu: "Došli smo iz ovoga svijeta s puno sebičnosti, oholosti, krivih navika koje možda i nisu plod zloće naših srca nego jednostavno duha ovoga vremena u kojem živimo. Što nas je privuklo da ostavimo sve i pođemo ovim putem za koji znamo da nemamo vlastitu sposobnost izvršiti ga? Pokrenula nas je ljubav dva srca: otvorenog srca naše duhovne Majke Jozefi-

ne Glasnović i našega duhovnog oca don Josipa Radića. Svatko od nas svećenika koje ovdje vidite doživio je Ljubav koja ga pokriva, koja mu prašta, koja mu se dariva, koja nikad ne dopušta da išta loše što izlazi iz našega srca uvjetuje njihovo ponašanje prema nama. Nikad loša riječ, loš stav, loša reakcija bilo koga od nas nije uvjetovala njihov odnos prema nama nego je očitovala milosrdnu kišu Božje ljubavi koja nas je oduševila za Boga. Ovo što je Bog izveo u našim srcima može izvesti u srcu svakoga onoga koji se do kraja otvori živome Bogu."

Don Tomislav posebno je naglasio važnost sakramenta ispovijedi: "U starozavjetno vrijeme Bog je svakih pedeset godina dopuštao dan pomirenja, a u Isusu, i od danas u Juričinu svećeništvu, dao vam je priliku da taj dan pomirenja bude svaki dan. Ako sam

spreman reći 'Isuse, imam poriv zamjerati, upadati u grijeh i razne ovisnosti, ali ja osuđujem taj grijeh – otkloni tu zapreku u meni da po mojem srcu Ti budeš ljubljen i da snaga Tvoga uskrsnuća oslobodi moje srce od svakoga zla'. Što će se dogoditi, ako dopustimo da Bog čudesnom svojom dobrotom zađe u dubinu naše slabosti, naše tjeskobe? U našem srcu tada će se nastaniti živa Božja ljubav i bit ćemo živi kruh. Postat ćemo Euharistija koju primamo i naša će djeca mijenjati svoja srca, naši muževi, žene, roditelji, suradnici, sugrađani, svi će se početi mijenjati. Svatko od nas kad nosi svoj križ, kad prihvaća svoga bližnjega, kad pokriva tuđu bijedu Božjom ljubavlju, kad se ne ljuti na drugoga, kada iz povrijeđenosti zbog onog što mu je drugi napravio ne upadne u prepričavanje, ogovaranje, pa i klevetanje, dopu-

Preminuo p. Ivan Androić, Misionar Presvetoga Srca Isusova

Nakon duge i teške bolesti na blagdan svetih arkandela Mihaela, Gabriela i Rafaela, 29. rujna 2021. godine preminuo je pater Ivan Androić. Pater Ivan Androić ostat će zapamćen kao čovjek velikog srca, dobrih djela i iskonske brige za čovjeka. Rođen je u Pakracu 10. ožujka 1954. od oca Josipa i majke Agate. Osnovnu školu završio je u Pakracu. Nakon osnovne škole upisao je klasičnu gimnaziju i sjemenište u Zagrebu.

Nakon srednjoškolskog obrazovanja upisao je Katolički bogoslovni fakultet kao svećenički kandidat. Nakon završene dvije godine prekinuo je sa studijem i uključio se u Zagrebački Caritas gdje je pomagao starijima i bolesnima. U kongregaciju misionara Presvetog Srca Isusova ulazi u Salzburgu. Novicijat i studij teologije završava u Kamerunu te pastoralno djeluje u Kamerunu i Kongu.

Doživotne zavjete polaže 6. siječnja 1994., a za prezbitera je zaređen po zagrebačkom nadbiskupu uzoritom kardinalu Josipu Bozaniću 10. lipnja 2000.

Pater Ivan Androić službu župnika Župe Sv. Ivana Nepomuka u Vrbovskom obnašao je u periodu od siječnja 2012. do rujna 2019. U sedam godina djelovanja ušao je u srca brojnih

mještana i ostavio dubok i neizbrisiv trag. U tako kratkom vremenu učinio je iznimno mnogo po pitanju humanitarnog rada: pokrenuo je rad Caritasove kuhinje za ljude u potrebi (Pučka kuhinja), obnovio unutrašnjost župne crkve, izradio i uredio zimsku kapelu u podrumu župne kuće, izgradio i uredio pastoralni centar te vodio niz drugih aktivnosti na dobrobit svih stanovnika Vrbovskog. Posebno se posvetio radu s djecom – ministrantima, te organizirao brojna hodočašća župljana u svetišta u Hrvatskoj i inozemstvu.

Grad Vrbovsko bit će vječno zahvalan pateru Ivanu Androiću kojem je 2017. uručio godišnju nagradu Grada Vrbovskog za iznimno postignuće i doprinos od osobitog značaja u domeni duhovnog i društvenog života kao i humanitarnog rada. Pratili smo i kontinuirano podupirali njegov rad na koji smo bili iznimno ponosni.

Grad Vrbovsko u ovom teškom trenutku izražava sućut pokojnikovoj obitelji i rodbini, svećenicima, redovnicima i svim vjernicima Riječke i Zagrebačke nadbiskupije, Požeške biskupije kao i svoj braći reda Misionara srca Isusova te posebno svim mještanima Grada Vrbovskog u čija srca je ušao pater Ivan Androić.

Grad Vrbovsko

šta da Isus u njemu trpi. Dopushta time da vječna ljubav koju prima-mo u Euharistiji zaživi konkretno u našem životu i da ne mijenja samo moje srce nego i srce onoga od koga trpim.”

Na kraju propovijedi don Tomislav je poručio: “Neka ovaj veliki dan kojim je Bog podario ovu župu bude svima nama na veliku uspomenu da se ovoga događaja prisjetimo kao velike Božje ljubavi i dobrote, da ne ostanemo tvrda srca, nego da uranjamo u Otajstvo Božje ljubavi i budemo djeca svjetla, djeca Božje ljubavi.”

Naš mladomisnik, don Jurica Vekić, rođenjem Osječanin, upravo je na isti datum, 3. srpnja, prije devet godina, u svetištu Majke Božje u Fatimi u Portugalu dobio svećenički poziv. Na njega je odgovorio uz pomoć i podršku Euharistijske zajednice Srca Isusova i Marijina “Omnia Deo”. Godine 2020. u Zagrebu diplomirao je na Filozofsko-teološkom studiju na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove (uz 2008. godine stečenu diplomu Elektrotehničkoga fakulteta). U vrlo emotivnim riječima na kraju mise don Jurica je zahvalio svojim roditeljima, Mariji i pok. Zdenku, svojim duhovnim roditeljima don Josipu Radiću i gospođi Jozefini Glasnović, osnivačima Euharistijske zajednice Omnia Deo, biskupu porečko-pulskom mons. dr. Draženu Kutleši te drugim bliskim i dragim osobama koje su ga pratile na njegovu putu prema svećeništvu.

Posebno dirljive za sve prisutne mještane bile su riječi zahvale upućene Vrbovščanima. Don Jurica je naglasio kako je zajedno s drugom braćom bogoslovima boravio u Vrbovskom šest mjeseci od početka prvoga vala epidemije 2020. godine. Bio je za boravka ovdje ganut prihvaćanjem župljana koje su on i druga

braća doživjeli odmah po dolasku te ni sada nije mogao sakriti suze rekavši “Uvijek smo znali da se na vas možemo osloniti u svemu!” Želio je Vrbovščanima uzvratiti na iskazanoj ljubavi proslavom mlade mise, koja je najveći i najvažniji događaj u životu svakoga svećenika. A Vrbovsko je primilo uistinu neizmjereno velik dar ovom gestom don Jurice i župnikovim prihvaćanjem da se ispuni mladomisnikova želja. Duhovna priprema za ovaj velik događaj u župi započela je još 30. lipnja trodnevnicom u okviru koje su propovijedala trojica ovogodišnjih mladomisnika iz Riječke nadbiskupije i Porečko-pulske biskupije: don Hrvoje Mandić, don Luka Klarica i don Stipe Breko. Na završetku mlade mise don Jurice Vekiće sva su četvorica mladomisnika zajednički dala svoje mladomisničke blagoslove okupljenima. Nismo se mogli ni u snu nadati da ćemo doživjeti toliko blagoslova i radosti upravo u našem Vrbovskom, pogotovo poslije vrlo teških godinu i pol za Hrvatsku i cijeli svijet.

Vrijeme nas je poslužilo, pa je na prostoru uz crkvu, na svježem goranskom zraku i pod propisanim epidemiološkim mjerama, proslava nastavljena uz pjesmu zbora Omnia Deo.

Nakon ovoga radosnog događaja ostaje nam zahvaliti našem mladomisniku što je odabrao upravo naše malo i skromno Vrbovsko za mjesto proslave mlade mise i poželjeti mu da ga u njegovu svećeničkom pozivu zauvijek prati zagovor našega sveca zaštitnika, uzornoga svećenika i ispovjednika, svetoga Ivana Nepomuka.

Napomena: snimku mlade mise don Jurice Vekića moguće je pogledati na poveznici: <https://youtu.be/7acTOLSIRM>

Iz gradske knjižnice...

Predstava "Po istinitom događaju"

Dana 25. rujna 2021. u Kino domu Vrbovsko održana je monokomedija "Po istinitom događaju", autorski projekt Pere Juričića u produkciji Max Teatra. Juričić je predstavio crtice iz vlastitog života, susrete s ljudima, anegdote, predstavio nam je njegova životna i glumačka iskustva od ranih dana pa sve do umirovljenja. Juričić, na autentičan način i s obzirom na svoje životno iskustvo, uspoređuje vrijeme nekada i sada. Predstava je napravljena u Stand-up formi i posvećena je velikom hrvatskom, pomalo zaboravljenom glumcu Ivi Serdaru, koji je bio preteča kontakt predstava s publikom.

Laura Štefanac

Tomica Krišić: "Putovanje u Međuzemlje"

U izložbenom prostoru Vrbovsko, putopisac Tomica Krišić održao je multimedijalno putopisno predavanje o svojoj pustolovini svijetom. Krišić je proputovao od Hrvatske do Novog Zelanda, pješice i autostopom. O svojim pustolovinama piše u svojem prvijencu "Putovanje

u Međuzemlje", prvi od tri romana koji će u potpunosti opisati njegovo putovanje koje je trajalo tri godine i devet mjeseci. Krišić nam je u nešto više od sat vremena, kroz predavanje, fotografije i video isječke, dočarao putovanje kroz mnoge države, upoznavanje novih kultura te koliko je to putovanje

utjecalo na promjenu njegova načina života i pogleda na svijet. Njegova supruga Lucy, koju je također upoznao prilikom putovanja, pokazala nam je tradicionalnu odjeću Vijetnama i upoznala nas je s načinom izrade vijetnamskog šešira.

Laura Štefanac

Dragomir Šolev: "Sklonište"

Dana 29. rujna 2021. održana je projekcija filma Sklonište za učenike od petog do osmog razreda Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko. Prije same projekcije održan je uvod aktivnosti za kreativnu analizu filma koje je vodio iskusni filmski edukator "Bacača sjenki". Bacači sjenki su višestruko nagrađivana umjetnička i proizvodna platforma za interdisciplinarnu suradnju, stvaralaštvo te promišljanje intermedijalnih umjetnosti. Ovaj projekt financiran je kroz Kreativnu Europu MEDIA i usmjeren obrazovanju o europskom baštinskom i suvremenom filmu, ali i obrazovanju o važnim društvenim i osobnim temama kroz film.

Laura Štefanac

KONCERT - TOMISLAV GOLUBAN TRIO

U organizaciji Gradske knjižnice Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, a uz potporu Ministarstva kulture i medija RH nastupio je Tomislav Goluban Trio. Pored Golubana koji je priznat glazbeni umjetnik na usnoj harmonici trio čine Vid Kotarski na gitari i Tomislav Kušar na bas gitari kao glazbena pratnja. Zahvaljujući lipanjskom lijepom vremenu u romantičnom krajoliku Kamačnika uz zvukove bluesa uživalo je 40-tak posjetitelja koje je oduševio zanimljiv repertoar poput Locked heart, Party time blues, Express connection, One way ticket i mnoge druge.

Gordana Vučinić, dipl. knjiž.

21.06. SVJETSKI DAN GLAZBE

**Jer svirati se mora...
u godini čitanja umrežit ćemo se glazbom**

Svjetski dan glazbe obilježen je uz Duška Jeličića i Bonacu. Od 21. lipnja 1982. godine glazba se slavi pod motom "Fête de la musique", a manifestaciju je pokrenulo Francusko Ministarstvo kulture susretima i besplatnim nastupima amaterskih i profesionalnih glazbenika na otvorenim pozornicama te gradskim ulicama i trgovima diljem svijeta. Pod ovim sloganom tijekom proteklih godina mobilizirani su profesionalni i amaterski glazbenici svih glazbenih žanrova od rocka, jaza, tradicionalne, duhovne glazbe...

Raznim glazbenim priredbama ujedno se obilježava i kalendarški početak ljeta. Danas se obilježava u dvjestotinjak zemalja na pet kontinenata te smo ove godine i mi dio slavljenja glazbe u godini čitanja. Manifestacija je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija RH, PGŽ, HUZIP, HDS-ZAMP i UNISON-a.

Gordana Vučinić, dipl. knjiž.

Obilježen Svjetski dan zaštite životinja

Povodom obilježavanja Svjetskog dana zaštite životinja 4. listopada predstavljena je slikovnica Izgubljeni Flegi, u knjižnici u Vrbovskom i knjižničnoj stanici Moravice, a sudjelovalo je ukupno 25 djece. Slikovnica je namijenjena djeci od 3 do 10 godina, a promovira i potiče svijest javnosti za brigu o životinjama. Aktivnost je održana u suradnji s županij-

skom radnom skupinom KRAS, koja se aktivno bavi zaštitom životinja i edukacijom o propisima zaštite životinja, te su nam za svako dijete darovali slikovnicu u kojoj je kroz zanimljivu priču prikazan postupak u slučaju pronalaska psa, uloga komunalnog redara i značaj mikročipiranja životinja.

Gordana Vučinić, dipl. knjiž.

Ljeto u knjižnici

Zbog pandemije i smanjene mogućnosti organiziranja i sudjelovanja u kulturnim događanjima, jedna od aktivnosti koja je u ovoj situaciji privukla više pažnje je čitanje. Upravo to je razlog da se 2021. godina proglasila Godinom čitanja. I u Gradskoj knjižnici Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko podržali smo ak-

tivnosti vezane uz godinu čitanju u obliku dječjih pričaonica i radionica. Svakog tjedna u kolovozu održane su pričaonice za djecu, a čitali smo Šapice, Šumske priče, Medo zvan hrabrost i Dom je tamo gdje mi je i srce. Nakon priča, koje su djeca slušala s velikim zanimanjem, uhvatili smo se bojica i flomastera pa smo crtali i boja-

li. Kreativna radionica održana je 27. kolovoza 2021. na kojoj je sudjelovalo čak dvanaest mališana! Izrađivali smo nakit, ručno rađene privjeske od vune i perlica i prstenje. Djeca na ovakvim radionicama steknu nova znanja i razvijaju svoju kreativnost i maštu.

Laura Štefanac

TOP 5 NAJČITANIJE (svibanj-kolovoz)

ODRASLI

1. *Chris Pavone: Stranci*
2. *Tracey Garvis Graves: Djevojka koju je poznao*
3. *Robert Bryndza: Hladna krv*
4. *Tabea Bach: Otok kamelija*
5. *Franz Jägerstätter: Pisma i zapisi iz zatvora*

DJECA

1. *Gerit Kopietz & Jörg Sommer: Charly Clever & Doktor Lupa punom parom*
2. *Jeff Kinney: Dnevnik strašno simpa klinca: kronike Rowleyja Jeffersona*
3. *Marija Gradečak: Mala Mica dizajnerica*
4. *Nicholas Oldland: Medo koji voli grliti*
5. *Barbara Gentile: Opipaj, osjeti, poslušaj: životinje svijeta*

Jezično-geografsko-povijesna staza kraj područne škole Ivana Gorana Kovačića u Severinu na Kupi

U lipnju 2021. godine završena je realizacija aktivnosti postavljanjem triju poučnih staza o jezičnom bogatstvu, biološkoj i geografskoj raznolikosti, te povijesnim značajkama severinskog kraja.

Učenici područne škole u Severinu na Kupi već nekoliko nastavnih godina sudjeluju u izvannastavnim aktivnostima iz hrvatskog jezika, geografije i povijesti, a dio tih aktivnosti bile su i terenske nastave pod nazivom "Putevima Frankopana". Inspiracija je stigla od sličnog projekta koji se na nivou Primorsko-goranske županije provodi u svrhu revitalizacije Frankopanskih kaštela. Obzirom da se škola nazala u neposrednoj blizini jednog takvog zdanja odlučili smo krenuti na putovanja od dvorca do dvorca.

Učiteljice Alenka Javor, Helena Jedriško i Tihana Ljubojević udružile su snage povezavši međupredmetno područja na kojima rade i krenule u realizaciju aktivnosti. Školske godine 2017./2018. s učenicima su posjetile kaštel u Kraljevcu, 2018./2019. kaštel u Ozlju, 2019./2020. frankopanski kaštel u Krku i Jurandvor kraj Baške u kojem je pronađena znamenita Bašćanska ploča. Učeni-

ci su sa svih terenskih aktivnosti skupljali materijale koji će postati dio poučne staze.

Škola je prije dvije godine bila partner u ERASMUS pro-

jektu "Learning Communities For Peace" te je dio aktivnosti održan i u sklopu provođenja istog, ali nije sve planirano završeno do kraja zbog nepristupačnosti tere-

na i nedostatka financija. U veljači 2020. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja raspisalo je natječaj za sufinanciranje projekata na području izvannastavnih aktivnosti, a 10.000 kuna za provedbu je odobreno u srpnju 2020. godine.

S obzirom da je zemljište iza škole djelomično u vlasništvu obitelji Arko koja je nekada bila i vlasnik dvorca, zatražili smo pomoć gospodina Tomislava Rožmana iz Šumarije Vrbovsko. U dogovoru s njim i kolegom Draženom Domitrovićem dobili smo suglasnost obitelji Arko i konkretnu pomoć u čišćenju zapuštenog terena. Naglašavam da postoji staza koja vodi od dvorca do rijeke Kupe te postoji potencijal i za daljnje aktivnosti. U samom čišćenju terena vrijedno su pomogli djelatnici Šumarije Vrbovsko Goran Gerić i Željko Štiglić.

Polaznici izvannastavnih aktivnosti pod mentorstvom učiteljica izradili su tekstove i prikupili fotografije koje su se našle na poučnoj stazi. Tisak je odradio foto-obrt iz Delnica, a drveni dio stolarski obrt iz Mrkoplja. Poučne table postavljene su u lipnju 2021. godine čineći poučnu stazu koja će biti dio nastave izvan učionice, ali i dio turističke ponude jer je već privukla i prve turiste.

Tihana Ljubojević, prof.

Severinski osnovnoškolci na dramskim igrama u Varaždinu

Kreativan pristup drami u nastavi njemačkog jezika

Dramski postupci učenicima pružaju iskustveno učenje, učenje svim osjetilima, koje uz poticajnu okolinu olakšava učenje stranog jezika, stavljajući učenike u situacije koje se čine stvarnim, jača motivaciju, potiče razvoj govornih vještina, obogaćuje njihov rječnik te pomaže u svladavanju straha od komunikacije na stranom jeziku. Budući da učenici u nastavi koriste njemački jezik u određene svrhe, kroz sceniski nastup novi vokabular se lakše usvaja i pamti.

Brojni su razlozi zašto treba dramske postupke primjenjivati u nastavi stranih jezika -okruženje i trajanje aktivnosti, učenici prethodno samostalno analiziraju riječi i rečenice vezane za ciljnu temu, poticanje učenika u pozitivnom smjeru i podrška u razrednom okruženju te češće ponavljanje iskustava vode prema uspješnijem svladavanju jezika.

Odlazak iz učionice, igranje uloga i simulacija životnih situacija iz njihove svakodnevice uz dozu humora i emocija, pripremaju učenike kako koristiti jezične elemente u odgovarajućim je-

zičnim situacijama. Imajući to na umu, drama je idealan alat za razvoj komunikacijskih vještina.

Dramski postupci u učionici i izvan nje pružaju poticajno, kreativno i opušteno ozračje, idealno za razvoj jezičnog potencijala učenika-usmene i pisane komunikacije te međukulturne kompetencije, budući da su jezični i kulturološki sadržaji u usvajanju jezika usko povezani.

Učenici/Glumci postaju istraživači svoji jezičnih sposobnosti, svoje mašte i kreativnosti, koje kroz jezik, ples, pokret i emocije dijele sa vršnjacima te na taj način razvijaju motivaciju, samopouzdanje i povjerenje, čak i kad imaju ograničen vokabular, kojeg kroz pokret, gestiku i mimiku nadopunjavaju i šire.

Možda je jedna od najvećih prednosti dramskih postupaka, jačanje sigurnosti učenika u upotrebi njemačkog jezika kroz iskustvo rada na jeziku i suradnička uloga učitelja. Uz *Jezičnu caroliju*, dramsku manifestaciju recitacije, pjesme i igrokaza na stranim jezicima, koja je održana 2019. godine u OŠ Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, na kojoj su sudjelovali i učenici OŠ Dr. Branimira Markovića Ravna Gora i OŠ Vinica iz Slovenije, pravi primjer razvijanja i jačanja jezičnih i kulturo-

loških kompetencija kroz dramski pristup su također i dramske igre na njemačkom jeziku *"Theaterspiele"* u Varaždinu, međunarodna manifestacija čiji pokrovitelji su Veleposlanstvo Republike Njemačke, Zaklada podunavskih Švaba iz Stuttgarta, Središnji ured za školstvo u inozemstvu pri Ambasadi Republike Njemačke, Austrijski kulturni forum, Grad Varaždina, Varaždinska županija, Međimurska županija, Općina Vidovec, koja se već tradicionalno održava od 2003. godine u organizaciji udruge *Europäischer Kulturkreis*, gdje učenici uz dramski nastup dijele iskustva i znanja sudjelovanjem u radionicama *Akademie za dramsku umjetnost* iz Ulma *"Theater spielen im Deutschunterricht"*.

Podršku ovom projektu pružio je Grad Vrbovsko te su prilikom da kroz dramski postupak pokažu što znaju i mogu na njemačkom jeziku, imali učenici 5. i 6. razreda Područne škole Ivana Gorana Kovačića Severin na Kupu uz još 16 dramskih skupina. Učenici su predstavili dramski tekst *"Engel und Teufel"*, Mechtild Dickmann, 2012.

Nusreta Murtić, prof.

IZLET IZNENAĐENJA

Na kraju pedagoške godine iznenadili smo mališane našeg vrtića izletom u Rijeku u posjet Gradskom kazalištu lutaka Rijeka, te posjetu Aqvatika Karlovac P.O. Moravice. Skupina "Cvjetića" gledala je kazališnu predstavu "Sretna kućica", dok je skupina "Medvjedića" gledala izgublenu priču "Ivica i Marica".

Putovanje autobusom, posjet pravom kazalištu, glumcima, lutkama izazvala je kod djece oduševljenje, sreću i nezaboravan doživljaj. Izlet nam je omogućio Osnivač s plaćanjem autobusa, a zbog epidemioloških mjera svaka skupina je morala na izlet zasebno. Veliko hvala! ■

Vijesti iz Bambija

OPROŠTAJ OD ŠKOLARACA

Dragi naši školarci, vrijeme brzo prolazi! Kao da smo vas jučer u vrtiću dočekali.

Oproštaj od naših "malih maturanata" održana je 30. svibnja 2021. za polaznika male škole i 30. lipnja 2021. za redovne polaznike dječjeg vrtića "Bambi".

Još jedna generacija naših školaraca spremna je za odlazak u školu. Kako bi posljednji dan njihovog boravka u vrtiću svima ostao u sjećanju pripremili smo kratki program. Za školarce smo pripremili diplome i poklone, a teta kuharica spremila je za sve nas poseban svečani ručak. Dragi naši školarci, vrijeme rastanka tu je, našim igrama već je kraj! Na vašem novom putu želimo vam mnogo uspjeha, mnogo novih prijatelja i sretnih trenutaka. Budite vrijedni i uporni jer trudom i upornošću stvaraju se čuda! Nemojte dopustiti da vas mali neuspjeh slomi već iz svakog neuspjeha krenite jači u nove pobjede. Sretno!

Odgoviteljice: Jasenka Kratofil, Bojana Rogić – Pintar, Nives Valenčić, Petra Peršić i Jasminka Mrvoš

Projekt "Sunčev sustav"

Tijekom mjeseca rujna i listopada skupina "Cvjetići" započeli su s projektom "Sunčev sustav", gdje su usvojena nova znanja provođenjem raznovrsnih likovnih i istraživačkih aktivnosti. Djeca su upoznala proces nastanka Sunčevog sustava, naučili su imenovati osam planeta te njihove karakteristike. Tijekom likovnih radionica izradili smo rakete pomoću recikliranog materijala, oslikali proces nastanka Sunčevog sustava i izradili 3D planete. Prostor u sobi pretvorili smo u centar istraživanja kojeg smo obogatili raznovrsnim sredstvima i materijalima koja su izrađena prema interesima i željama svakog pojedinog djeteta. U skupini je vladalo veselo i opušteno rapoloženje, a djeca su pokazala veliki interes i želju za nastavkom provođenja projekta. ■

Vatrogasci i djeca Dječjeg vrtića Bambi Vrbovsko

Sv. Florijan je zaštitnik vatrogasaca pa smo taj dan posvetili njima. Prvo smo se prisjetili koji broj zovemo u slučaju požara – **193!** Zaključili smo da vatrogasci ne pomažu samo u slučaju požara već i u mnogim drugim situacijama kao što je spašavanje mačke na stablu, pomoć kod poplava ili kada netko ostane zaključan ili zaglavljen.

Znamo da vatrogasci voze crvene kamione i nose zaštitnu opremu pa smo potražili u knjigama da vidimo kako izgledaju. A kada smo saznali da ćemo posjetiti vatrogasce i sve to vidjeti u živo, našem uzbuđenju nije bilo kraja. Izradili smo čestitku kojom im čestitamo njihov dan i krenuli u posjetu. Dočekali su nas veliki crveni kamioni s upaljenim sirenama. Zaista su glasne te sirene! Upoznali smo stričeka vatrogasca gospodina Milenka (Minja) Vujnović koji nam je pokazao sve kamione i zaštitnu opremu, a čak smo i isprobali njihove kacige.

Na kraju smo se počastili sokom i keksima te na poklon dobili poučne bojanke. Bilo nam je lijepo i nadamo se ponoviti posjet. Hvala vatrogascima što nas čuvaju!

Odgovornice: Petra Peršić i Bojana Rogić Pintar

MEDINI BIJELI ZUBIĆI

Skupina “Medvjedića” ovog se tjedna pripremala za posjet stomatologa u sklopu projekta “Medini bijeli zubići” koji provodi gradski Crveni križ. Tako smo čitali priču, gledali film “Gric i Grec” i “Gric i Grec idu dalje”, naučili pjesmu “Sara kod zubara”, crtali, modelirali zubiće te učili što je zdravo, a što nezdravo za naše zubiće.

U četvrtak nas je posjetila stomatologinja Monika Kovačić. Dočekali smo je pjesmom, a ona nas je savjetovala kako

pravilno prati zubiće, kako čuvati trajne zubiće koji nam u ovoj dobi počinju rasti te koju hranu jesti da bi naši zubići bili lijepi i zdravi.

S nama se poigrala, sudjelovala u našim radionicama, a na kraju nam poklonila kalendare pranja zuba kako bi, ako to već i ne činimo, stekli naviku svakodnevnog pranja zubića. Posjet je završio zajedničkom fotografijom i našim obećanjem da ćemo čuvati naše zubiće. ■

ZDRAVA HRANA

Jesen nas je i ove godine počastila obiljem plodova. Kako bismo ponovili ili naučili što više o zdravoj hrani započeli smo projekt “Zdrava hrana”. Najprije smo proučavali povrće, mirisali ga, opipavali i na kraju kušali. Kroz priče smo se upoznali s piramidom zdrave hrane i crtali najdraže povrće, a igrokaz “Tužni kelj” podsjetio nas je kako je povrće ukusno i zdravo.

Nastavili smo s voćem pa smo pripremili kompot od jabuka, izrađivali stabla jabuka, crtali voćnu košaru, slikali i modelirali grožđe, naučili i igru “Berem, berem grožđe”

te pjevali i plesali uz vesele jesenske pjesmice “Jabučiće crvena”, “Kruške, jabuke, šljive...” i druge. Naravno, svo voće iz naše voćne košare smo i pojeli.

Već dulji niz godina veliku pažnju pridajemo zdravoj prehrani djece u vrtiću pa se u našim tjednim jelovnicima nalazi mnogo voća, povrća, mlijeka, mesa, a vrlo malo slatkog. Njegujući takav način prehrane te provođenjem raznovrsnih aktivnosti na temu zdrave hrane, kod djece razvijamo svijest o pravilnoj prehrani koja je preduvjet zdravog organizma. ■

Tjekom mjeseca veljače, ožujka i travnja u DV "Bambi" Vrbovsko provodile su se online radionice "Stem u vrtiću" pod vodstvom predsjednice Instituta za STEM edukaciju Božene Vrgoč. Svakog tjedna smo održavali radionice u kojima su djeca bila podijeljena u dvije skupine i uz pomoć Petre Labazan i Božene Vrgoč pratila programiranje putem Zoom-a. Djeca su uspješno savladala programiranje u programima code.org i Scratch Jr. koji ih je posebno razveselio i iznenadio mogućnostima. Skupine su kroz igru animirali razne likove i naučili naredbe putem kojih mogu stvarati maštovite priče. Sudjelovali su u likovnim radionicama gdje su crtali i bojali likove na svojim tabletima. Institut je djeci omogućio tablete putem kojih su usvojili nova znanja i stekli nova iskustva. Radionice su bile prepune smijeha, veselja i zabave. Na samome kraju provedbe programa u posjet nam je stigla Božena Vrgoč koja je djeci predstavila robote koji su se mogli kretati, stvarati zvukove i pretvarati se u razna stvorenja. Organizirana je i podjela diploma djeci koja su uspješno završila program "Stem u vrtiću".

Radionica Priprema za izvanredne situacije - POTRES

Radionica je provedena u DV "Bambi" Vrbovsko, sa skupinom djece u dobi od 3 do 6 godina. Djeca su upoznata s pojmom potresa te smo ih nastojali potaknuti da pokušaju objasniti što je zapravo potres. Najčešći odgovori su bili da je to kad se zemlja tresne. Navode da može biti jako opasno jer nam nešto može pasti na glavu. Kad smo ih upitali što bi napravili da sada počne potres, odgovorili su da bi čučnuli. Tako smo zaigrali igru *Ringe, ringe potres*, gdje je, osim što se čučne, potrebno prekriti glavu rukama.

Netko je spomenuo da se možemo sakriti i ispod stola. Tome smo dodali kako je i tada potrebno sakriti lice jednom rukom, a drugom držati nogu od stola da se stol ne pomiče. Izradili smo i plakat s postupcima u slučaju potresa. U dnevnom boravku pokušali smo pronaći sigurna mjesta na koja se možemo skloniti u slučaju potresa, nakon čega smo ih obilježili zelenim točkama. U igri u parku pronašli smo sigurno mjesto, daleko od zgrada, drveća, stupova i penjalica. Upoznali smo se i s kompleksom za izvanredne situacije, te smo izradili plakat. ■

Tribina o utjecaju zakonodavstva zaštite prirode na sektor šumarstva

Usuradnji Udruge privatnih šumovlasnika "Jela" Lukovdol i Hrvatskog saveza udruga privatnih šumovlasnika 19. listopada je u prostoru Doma kulture u Vrbovskom održan skup pod nazivom Tribina o utjecaju zakonskih regulativa na sektor šumarstva. Osim članova UPŠ "Jela", skupu su nazočili i predstavnici Grada Vrbov-

skog, policijske postaje Vrbovsko te stručni savjetnik za privatne šume. Na tribini se govorilo o sljedećim temama:

- Gospodarenje šumama u zaštićenim područjima
- Programi gospodarenja šumama šumovlasnika
- Planovi upravljanja zaštićenim područjima
- Ograničenja u gospodarenju šumama (Direktiva o pticama; Direktiva o staništima)
- Strategija za bioraznolikost EU do 2030.
- Strategija za šume EU do 2030.
- Ostali problemi vlasnika šuma

Prezentaciju je održao predsjednik Hrvatskog saveza udruga privatnih šumovlasnika gospodin Zdenko Bogović koji je istaknuo kako će zbog usklađivanja Zakona o zaštiti priro-

de s pravnom stečevinom EU, a naročito implementacijom Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže te primjenom Nacionalne klasifikacije staništa, doći do značajnih ograničenja za održivo i potrajno gospodarenje šumama kao što je npr. negativan utjecaj na prirodnu obnovu šuma, poremećaj normalnog razmjera debljinskih razreda u prebornim šumama, smanjenje dostupne drvene sirovine za 30 % na godišnjoj razini. Naročito negativan utjecaj ograničenja gospodarenja šumama proizašlih iz Zakona o zaštiti prirode je smanjenje dostupnosti drvene sirovine koja će za posljedicu imati značajno smanjenje broja radnih mjesta u ruralnim područjima te direktno smanjenje prihoda od prodaje drva i to posebno u Lici, Gorskom kotaru i Slavoniji. Osim gubitka prihoda, zbog smanjenja dostupnosti drvene sirovine od 30 %

očekuje se značajan pad broja poslovnih subjekata i broja zaposlenih u sektoru drvne industrije koja se prvenstveno nalazi u ruralnim područjima te zapošljava stanovništvo ruralnih krajeva (6000 radnih mjesta manje u sektoru drvne industrije).

Kako smatraju u HSUPŠ, mjere zaštite prirode trebaju poticati, a ne zabranjivati aktivnosti vlasnicima šuma, naročito stoga što se šume u Hrvatskoj ističu po svojoj bioraznolikosti i prirodnosti te služe kao uzor brojnim europskim šumarima. Šumama u Hrvatskoj upravlja se na principima održivog gospodarenja i prakticira se prirodna obnova uz uvažavanje stanišnih uvjeta. To je zasluga 250 godina duge tradicije rada šumarske struke i šumara u Hrvatskoj. Takvim gospodarenjem održava se stabilnost drvne sirovine te optimalno ispunjavanje ekološke, gospodarske i društvene funkcije šuma. U brojnim europskim zemljama šume

se ne mogu mjeriti po bioraznolikosti s hrvatskim šumama jer tamo prevladavaju velike površine pod monokulturama četinjača, najčešće smreke.

Prema riječima gospodina Bogovića, samo je pitanje vremena kada će se početi primjenjivati propisi proizašli iz Zakona o zaštiti prirode te najnovijih pravilnika izrađenih sukladno europskim direktivama o pticama i o staništima. Već se primjenjuju mjere zaštite prirode u području ekološke mreže Natura 2000 koja zauzima 37 % površine Republike Hrvatske, a prekriva gotovo čitavo područje Gorskog kotara. Sve će se to vrlo negativno odraziti na privatne šumovlasnike koji drvenu masu koju posjeduju u svojim šumama neće moći iskoristiti u željenoj i potrebnoj količini. Stoga se Hrvatski savez udruga privatnih šumovlasnika zalaže za smanjenje površina šuma koje su u Natura 2000 području te za reviziju propisa iz zaštite prirode i Europske strategije za šume do

2030. godine koji ograničavaju dosadašnji način gospodarenja šumama.

Na tribini se postavilo pitanje naknade za ograničenja nametnuta vlasnicima šuma kojima bi se kompenzirali izgubljeni prihodi proizašli iz nemogućnosti gospodarenja. Postoje naknade u poljoprivredi, a treba ih uvesti i u šumarstvu. Također je bilo riječi o tome kako se treba omogućiti korištenje plavog dizela za radove u šumarstvu po uzoru na radove u poljoprivredi. Govorilo se i o problemu šumskih krađa i devastacijama koje se najčešće događaju na površinama kojima se aktivno ne gospodari, a čiji su vlasnici raseľljeni po urbanim sredinama. Ne zna se zašto se ne provode projekti čuvanja šuma koji su bili predviđeni financiranjem udruga privatnih šumovlasnika iz fonda OKFŠ-a. Razgovaralo se i o naknadi koju bi vlasnik zemljišta odnosno šume trebao dobiti od ovlaštenika prava na lov, odnosno od koncesionara lovišta. Divljač radi značajne štete na mladom naraštaju šumskih biljaka i treba omogućiti obeštećenje vlasniku šume. Pričalo se i o problemu zemljišta koje se u katastru vodi kao poljoprivredno, a u naravi je zapušteno i zaraslo u šumske sastojine.

Na prijedlog Udruge privatnih šumovlasnika "Jela" Lukovdol, od 2016. godine je rekonstruirano 10 šumskih prometnica u duljini od 22 km. Radovi su financirani iz fonda OKFŠ-a, no već nekoliko proteklih godina nema natječaja na kojeg bi se mogli uputiti daljnji prijedlozi rekonstrukcija šumskih cesta. Članove Udruge zanimalo je kada će se nastaviti sa spomenutim natječajima. Također ih je zanimalo i kome se obratiti za pomoć kada nakon izvlačenja drvnih sortimentata iz šume na pomoćno stovarište zateknu devastirane izvozne puteve koje ne saniraju niti izvođači radova, niti vlasnici šuma (koji često i ne žive ovdje). Po tim se putovima više ne može prometovati malim poljoprivrednim traktorima. Dakle, kome se obratiti: policiji, lokalnoj samoupravi ili šumarskoj inspekciji.

*Predsjednik Udruge privatnih šumovlasnika "Jela" Lukovdol
Dražen Domitrović*

Jedan od ciljeva u radu Hrvatskog Crvenog križa je doprinos unapređenju i zaštiti zdravlja, prevenciji bolesti i podizanju zdravstvene i ekološke kulture građana. Promicanje zdravog načina života je proces osposobljavanja pojedinaca za kontrolu i unapređenje vlastitog zdravlja, prenošenje znanja o značaju zdravlja i utjecaj na promjenu štetnog ponašanja i loših navika koje dovode do razvoja bolesti. Kao društvo i pojedinci dijelimo odgovornost za vlastito zdravlje te je potrebno konstantno ulagati vrijeme u vlastito zdravlje i zdravlje svoje obitelji i zajednice.

U skladu s time, Gradsko društvo Crvenog križa Vrbovsko proteklih je mjeseci organiziralo niz aktivnosti koje promoviraju zdrav način života, doprinose prevenciji bolesti i podižu zdravstvenu kulturu građana Vrbovskog, poput tečaja nordijskog hodanja, mjerenja tlaka i glukoze u krvi te tečaja prve pomoći.

Tjelesna aktivnost za svakoga – nordijsko hodanje

Jedna od aktivnosti za građane Vrbovskog u organizaciji Crvenog križa Vrbovsko je tečaj nordijskog hodanja koji se održava jednom mjesečno u suradnji s licenciranim voditeljem nordijskog hodanja, predsjednikom Udruge KŠR Gorovo iz Opatije, gospodinom Daliborom Korenićem.

Crveni križ Vrbovsko – u službi vašeg zdravlja

Nordijsko hodanje je hodanje uz pomoć štapova kojim se aktivira čak 90 % mišića tijela. Korištenjem posebno dizajniranih štapova aktivira se i gornji dio tijela, odnosno mišići leđa, ramena i ruku. Održava se pravilno držanje i raspon pokreta ramena i ruku te se povećava intenzitet hodanja. Osim toga, upotrebom

štapova smanjujemo opterećenje na donje ekstremitete – zglobove kuka, koljena, skočnog zgloba te kralježnicu, povećavamo stabilnost i smanjujemo mogućnost prijeloma i rizika od ozljeđivanja. Samim time, nordijsko je hodanje pogodno za sve dobne skupine, a posebice za stariju populaciju. Nordijsko hodanje dobro je

za osobe koje pate od simptoma tipičnih za sjedeće radno mjesto poput glavobolje, boli u ramenima i vratnoj kralježnici te boli u leđima. Pogoduje pojačanoj cirkulaciji, ubrzava metabolizam, regulira krvni tlak, smanjuje probleme s proširenim venama te jača srčani mišić i pluća.

Ukratko, nordijsko hodanje je aktivnost za svakoga, na svim vanjskim temperaturama i u svako doba godine. Kao pojedinci trebamo preuzeti odgovornost za sebe i svoje zdravlje, odnosno osigurati si dovoljno vremena za svakodnevnu fizičku aktivnost. Ukoliko vam nedostaje motivacije za započeti fizičke aktivnosti, pridružite se grupi nordijskih hodača u Vrbovskom. Uz stručno vodstvo i podršku grupe preuzmite odgovornost za sebe i svoje zdravlje te se osjećajte bolje i sretnije. Tečaj nordijskog hodanja besplatan je, a štapovi su osigurani za sve polaznike.

Mjerenje tlaka i glukoze u krvi

Kardiovaskularne bolesti, odnosno bolesti krvožilnog sustava vodeći su uzrok smrtnosti radno sposobne populacije u svijetu.

tu. Ujedno su i najpreventabilnije bolesti, što znači da se kontrolom ključnih rizičnih čimbenika poput prehrane, tjelesne aktivnosti i težine, pušenja i krvnog tlaka mogu smanjiti rizici za njihov nastanak. Jedna od preventivnih mjera sprečavanja razvoja kardiovaskularnih bolesti jest kontrola, odnosno mjerenje krvnog tlaka i glukoze (šećera) u krvi.

U kolovozu je GDCK Vrbovsko, u suradnji s patronažnom sestrom Dejanom Kosanović, provelo akciju mjerenja krvnog tlaka i glukoze u krvi. Akcija je provedena na Gradskoj tržnici Vrbovsko, a odaziv zainteresiranih građana je nadišao očekivanja. Do kraja 2021. godine u planu je još jedna akcija mjerenja tlaka i glukoze u krvi.

Osposobljavanje za pružanje prve pomoći

Prva pomoć je skup postupaka kojima pomažemo ozlijeđenoj ili naglo oboljeloj osobi do dolaska stručne medicinske pomoći. Prva pomoć podrazumijeva zbrinjavanje tjelesnih ozljeđa i stanja, ali i pružanje psihološke podrške emocionalno potresnim osobama koje su prisustvovalle ili svjedočile traumatičnom događaju. Intervencijama prve pomoći nastojimo sačuvati život, ublažiti patnju, spriječiti daljnje bolesti ili ozljeđe i ubrzati oporavak. Ciljevi prve pomoći su spašavanje života, sprječavanje nastanka komplikacija i invaliditeta te skraćivanje vremena liječenja i oporavka.

GDCK Vrbovsko organiziralo je u srpnju ove godine osposobljavanje za pružanje prve pomoći u suradnji s dr. med. Nedeljkom Kovačićem i medicinskom sestrom Nikolinom Smiljanić. Za pružanje prve pomoći osposobljeno je 15 polaznika tečaja, a nakon položenog ispita volonterke GDCK Vrbovsko prisustvovalle su 1. planinarskom pohodu na Bijelu kosu kao pružateljice prve pomoći. Intervencija, srećom, nije bilo.

Tečaj pružanja prve pomoći bit će organiziran i za učenike srednje škole kako bi se upoznali s osnovnim postupcima prve pomoći, a samim time pridonjeli izgradnji sigurnije i zdravije zajednice.

Ivana Vaccino

Aktivnosti KUD-a "Frankopan", Severin na Kupi u 2021. godini

je drago da su među njima i dvije pjesme - Severin u srcu i Sjećanje, koje je na tekst članice Nade Hasan, uglazbila voditeljica naše vokalne grupe Martina Vuk. Pjesmom Sjećanje predstavili smo se na festivalu Kupafest 2011. u Karlovcu. Vokalna sekcija često izvodi i vjerske pjesme te priprema svoj program sukladno planiranom gostovanju. Gastro-etno sekcija, kako joj i sam naslov govori, ima zadaću očuvanja starih jela severinskog kraja. Pod vodstvom gospođe Dragice Tkalčević okuplja članice koje oživljavaju stare recepte i čuvaju od zaborava jela naših baka i djedova. Također, brinu i o očuvanju tradicije izrade ukrasnih i uporabnih predmeta s naglaskom na ručne radove. Sekcija Dvorskih plesova, najmlađa je sekcija Društva. Nastala je prije četiri godine s ciljem obnavljanja dvorske etikete, plesova i kostima koji su u prošlim stoljećima vladali hodnicima našeg Frankopanskog dvorca na liticama rijeke Kupe. Za izradu replika životopisnih kostima, iz najsjajnijeg vremena našeg dvorca, 18. stoljeća, pobrinula se gospođa Nada Hasan, a za plesne koreografije voditeljica sekcije Josipa Stanešić.

Kulturno-umjetničko društvo "Frankopan" Severin na Kupi osnovano je 1998. godine s ciljem da otrgne zaboravu bogato kulturno-povijesno nasljeđe severinskog kraja. Nekad davno (1776. godina) područja i Severinske županije, a danas područje pitomih goranskih mjestašca koja iz godine u godinu, odlaskom mladih ljudi, lagano umiru.

Tridesetak entuzijasta okupilo se unutar udruge koja je prvotno kroz folklornu sekciju izradila replike narodnih nošnji te ponovno uprizorila pjesme i plesove Severina na Kupi i okolice. U okviru folklorne sekcije njegujemo naš tradicionalni ples i pjesmu. Osmislili smo nošnje prema sjećanju starijih mještana

severinskog kraja koji obuhvaća sela; Zdihovo, Rim, Klanac, Damalj, Močile, Plešivica, Smišljak, Veliki i Mali Jadrič, Osojnik i Liplje. Plesovi koje plešemo su ajn-cvaj-draj, lepa Anka, špic polka, čardaš, valcer, rašpa, stara polka..., te pjesme koje se dugo nisu pjevale - Jela, Lijepa moja goro zelena, Išla je djevojaka...

U Društvu aktivno djeluju još i dramska, vokalna, gastro-etno sekcija, te sekcija dvorskog plesa.

Dramska sekcija koju vodi gđa. Marina Vuk izvodi kratke skečeve, koje za nas piše naša mlada sugrađanka Marina Marinković, dr. sc., koji radnjom na humorističan način opisuju običaje našeg kraja. Vokalna sekcija pored starih narodnih pjesama izvodi i skladane pjesme novijeg datuma, a posebno nam

Kroz godine aktivnosti, povećavao se broj nastupa i rasla je kvaliteta izvedbe, što potvrđuju i tri nastupa na Međunarodnoj smotri folkloru u Zagrebu te gostovanja duž cijele Hrvatske, Slovenije, Austrije te Italije.

KUD "Frankopan" je već 12 godina organizator Božićnog koncerta te suorganizator Severinske večeri, manifestacije kojom njegujemo našu tradiciju i običaje koji se održava u vrijeme Miholja jer je Severinsko područje jedini dio Gorskog kotara gdje uspijeva vinova loza.

U želji da zaboravimo 2020. godinu, kao godinu COVID-a i ograničenja, fokusirat ćemo se na aktivnosti u ovoj godini koja je, zahvaljujući popuštanju epidemioloških mjera, ipak relativno bila ispunjena gostovanjima.

Daleko je to od uobičajenih aktivnosti iznimno aktivnog Društva, ali lijepa je uvertira za povratak u "staro normalno".

Grad Vrbovsko nas već dugi niz godina, praktički od samog početka rada, kako financijski tako i logistički podupire. Ove godine provodimo projekt pod nazivom "Očuvanje i promocija tradicijske kulture severinskog kraja kroz poticanje kulturno-umjetničkom amaterizma u 2021. godini". Projektne aktivnosti orijentirane su na redovito održavanje proba svih Sekcija, održavanje narodnih nošnji, instrumenta te dvorskih kostima u vlasništvu Društva, organizaciju manifestacija, te gostovanja i glazbeno-scenske nastupe na području Grada Vrbovskog i cijele Hrvatske.

Također, u 2021. godini, provodili smo i projekt pod nazivom "Očuvanje i promocija kulturno-povijesne baštine severinskog kraja u 2021. godini". Projekt je financiran u iznosu od 18.000,00 kn od strane Primorsko-goranske županije, Upravnog odjela za kulturu, sport i tehničku kulturu. Projektne aktivnosti uključivale su obnovu i nadopunu narodnih nošnji Folklorne sekcije, odnosno povijesnih dvorskih kostima Sekcije dvorskih plesova. Projektne aktivnosti završile su sa 31. kolovozom 2021. godine.

U 2021. godini, nažalost, nismo bili u mogućnosti organizirati Severinsku večer, ali smo zato sudjelovali u Bundevidadi - nama, iznimno važnoj manifestaciji koju svake godine organizira naš Grad. Manifestacija je ovo koja je godinama postala nezaobilazna točka na karti turističko-kulturnih događanja naše Županije, a koja okuplja veliki broj izlagača, objedinjuje druženje i bogati kulturno-umjetnički program. A sve to u čast kraljici jeseni - Bundevidi. I ove se godine naša Gastro-etno sekcija potrudila da naš štand bude nezaobilazna stanica za sve ljubitelje domaćih specijaliteta od bundeve. A voditeljica Dragica Tkalčević pobrinula se da sve to bude i iznimno ugodno oku, te je zasluženno osvojila nagradu za 2. najljepši štand ove manifestacije. Iako naši članovi iz dramske i folklorne sekcije nisu mogli nastupiti, članice sekcije dvorskih plesova, prvog dana Bundevidade uz taktove valcera vratile su nas u prošla divna vremena.

Folklorna sekcija ove je godine, na veliku žalost, odradila samo nekoliko gostovanja, ali ništa manje zato nisu vrijedno vježbali i brinuli o svakom koraku. U srpnju, sad već tradicionalno, održani su Hrvatsko-Slovenski susreti na našoj ljepotici Kupi. Dan je to kada se obilježava ulazak Hrvatske u punopravno članstvo EU, i prilika je da se prodube dobrosusjedski odnosi sa Slovenijom. Pjesmom i plesom, te ukusnim zalagajima i u organizaciji Grada Vrbovskog, širila se dobra volja taj dan na mostu u Blaževcima.

Također, u srpnju se održava i tradicionalna biciklijada "Tri rijeke" u organizaciji Športskog društva "Kupa" Pribanjci. Sportsko događanje koje okuplja veliki broj biciklista amatera i ove je godine prolazila kroz naš Se-

verin, a kako i priliči, ugostili su ih naši članovi i uz malo pjesme i plesa i puno ukusnih zalogaja, dali im toliko potreban elan za daljnje napore.

U rujnu, naši folklorasi sudjelovali su na 19. smotri heligonkara i malih instrumentalnih sastava Gorskog kotara u Čabru. Kako i priliči, uz pjesmu i ples, u cilju očuvanja naše bogate kulturne-povijesne baštine, predstavili su stare pjesme i plesove. Događanje je organizirao Grad Čabar i udruga "Glazbeni susreti Gorskog kotara".

"Dani kruha" u P. Š. Ivana Gorana Kovačića Severin na Kupi, bili su prigoda da članice Gastro-etno sekcije našim najmlađim sumještanima pokažu kako se izrađuje najštrudla Hrvatske. Druženje s najmlađima i prenošenje naše tradicije možda je najljepši dio aktivnosti našeg Društva. Stvoriti u malenim glavicama osjećaj odgovornosti za očuvanje naše kulturno-povijesne baštine, ono je čemu težimo. Da jednog dana netko nakon nas nastavi s istim entuzijazmom voljeti svoju prošlost da bi mogao stvarati bolju budućnost.

Sekcija Dvorskih plesova, najmlađa je sekcija našega Društva i tek su na putu skupljanja brojnih gostovanja po Lijepoj našoj. Ipak može se reći da smo u zadnjoj polovici ove godine lijepo krenuli skupljati iskustva u prezentaciji naše povijesne baštine, posebice one koja se veže u dvorsku etiketu. Svi smo zaljubljenici u naš stari grad na liticama rijeke Kupe. Obožavamo te oronule zidine kao da su najljepša građevina svijeta. Stoga nimalo ne čudi da se replike povijesnih krinolina nose s toliko

ponosa, a priča o najsjajnijem vremenu našega "starca", u vrijeme Ilirskog preporoda, prenosi s toliko žara. Svoje mjesto, naša sekcija, pronšla je među povijesnim postrojbama RH, iako ne kao aktivna članica, već kao gostujuća skupina dama koje svojom pojavom ublaže strogost vojnih koraka. U srpnju smo gostovale kod Karlovačke građanske garde, dugogodišnjih poznanika i suradnika na Svečanom obilježavanju Dana grada Karlovca, te 25. godišnjice ponovnog okupljanja svečane postrojbe garde. Samo nekoliko dana kasnije, sekcija je bila dio povorke povijesnih postrojbi u Gospiću, na svečanom obilježavanju Dana grada Gospića gdje su nam domaćini bili povijesna postrojba grada Gospića "Lička pukovnija". 5. rujna sudjelovale smo na otvaranju tjedna kajkavske kulture u Krapini, na poziv počasne postrojbe grada Krapine "Krapinski ilirci". Niz je završen, bar do nastanka ovog članka, u Samoboru, 16. listopada, na svečanom obilježavanju Dana grada Samobora uz domaćine Samoborsku narodnu gardu.

Možda nismo veliko društvo, možda nemamo puno novčanih sredstva, ali smo mali krug velikih ljudi. Volimo svoje malo mjesto, njegovu bogatu prošlost, nadamo se boljoj budućnosti, a u međuvremenu radimo da nam sadašnjost bude ispunjena druženjem, pjesmom i plesom... pozitivnim mislima. Sve što imamo je danas, pa nek' nam bude lijepo, nek' očuvamo sve ono lijepo što su nam ostavili naši stari, jer ostavili su nam toliko puno, a na nama je da se otrgne od zaborava i sačuva za neku novu djecu. ■

17. Bundevidada 9. i 10. listopada 2021. Vikend u znaku bundeva

Iako se dosadašnja inače prekrasna goranska jesen baš 9. i 10. listopada 2021. pretvorila u onu punu oblaka, niskih temperatura i magle, to nimalo nije zaustavilo tradicionalnu Bunde-

vijadu koja je i u svom sedamnaestome izdanju ponudila bogatstvo plodova jeseni te niz zanimljivih pratećih sadržaja. Za razliku od ranijih godina kad je Bundevidada održavana u velikoj sportskoj dvorani, ove je godine, ponajprije

zbog poštivanja epidemioloških mjera, organizirana na prostoru gradske tržnice. Ondje je, uz stalno natkriven prostor, za ovu prigodu podignut i kvalitetno uređen veliki šator u koji se smjestio dio izlagača te pozornica.

Autohtoni proizvodi

Prostora je, dakle, bilo dovoljno, kao i interesa posjetitelja kojih je iznova bilo puno, a vidjeti, okusiti, kupiti ili degustirati moglo se puno toga. Naravno, u prvom je planu bila zimnica i svi slasni proizvodi jeseni koje se čuva za predstojeće zimske dane. Mogao se kupiti i pravi krumpir iz Vrbovskog ubran tih dana s površina o kojima brigu vodi Grad Vrbovsko. Bilo je i kvalitetnih suhomesnatih proizvoda iz svih krajeva Hrvatske, dobrog vina, žestica i likera, suvenira i eteričnih ulja, nakita i slika... za svakog ponešto, samo je trebalo izabrati.

Druženje, odnosno ponuda i kupovina krenula je već u 10 sati. Bundevidadu je službeno u 13,00 sati otvorio gradonačelnik Grada Vrbovskog Dražen Mufić posebno zahvalivši svima koji su došli, a ponajprije izlagačima koji i u doba pandemije ostaju vjerni ovoj priredbi koja nadilazi lokalne okvire.

Izlaganju na Bundevidadi odazvalo se šezdesetak izlagača što je, s obzirom na pandemijsko stanje, vrlo značajan broj. Zahvalilo se i svima koji su pomogli u organizaciji – Hrvatskoj turističkoj zajed-

Natjecanja

Bundevidada je i ove godine birala najljepši izlagački prostor, najfinije slatke i slane specijalitete od bundeve te najtežu, najmanju i najinteresantniju bundevu.

Nagrada za **najljepši izlagački prostor** pripala je Udruzi žena "Senjsko" Vrbovsko. Drugo mjesto osvojio je KUD "Frankopan" iz Severina na Kupi, dok je treće mjesto pripalo Obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu Dragice Pavlović iz Tuka.

U izboru za **najfinije slatko i slano jelo od bundeve** prvo mjesto osvojila je juha od bundeve Gastro Gale iz Delnica. Drugo mjesto osvojila je pita od bundeve Udruge žena Moravice, dok su treće mjesto osvojile Londoner šnite OPG-a Verice Selanac iz Siska.

Izbor koji je izazvao najviše zanimanja bio je onaj vezan uz **najmanju, najinteresantniju i najtežu bundevu**. I ove godine vaganje bundeva bilo je praćeno brojnom publikom. Od dva prijavljena "bundeve kapitalca" nagradu za najtežu bundevu osvojila je ona OPG-a Juričić iz Josipdola, a težila je 123 kg, dok je bundeva koja je na vaganje došla iz Slovenije vlasnika Tinea Pluta težila 95 kg. Najmanju i najinteresantniju bundevu pronašao je Tomislav Bosiljevac iz Karlovca.

nici, TZ Kvarnera, TZ Gorskog kotara, Hrvatskoj gospodarskoj komori i Gradu Vrbovskom.

Zabavni i kulturno-umjetnički program

Prvog dana Bundevijade, zabavni dio je otvorio Antonio Krištofić. Nakon njegovog nastupa moglo se uživati u dvorskom plesu KUD-a "Frankopan" iz Severina na Kupi te reviji puhačkih orkestarara iz Gorskog kotara (Ravna Gora, Fužine, Delnice, Vrbovsko, Čabar) i Ogulina. Bogat kulturno-umjetnički program nastavio se odvijati i 10. listopada, tj. drugog dana Bundevijade kada su nastupili "Nacionalna zajednica Crnogoraca" iz Rijeke, Mješoviti

pjevački zbor KUD-a "Halubjan" iz Viškova, Folklorni ansambl "Sveti Nikola" iz Rijeke, MPZ "Gimpl" iz Ravne Gore, Pjevački zbor "Lavanda" iz Novigrada te KUD "Zametski koren" iz Rijeke.

Slatko iznenađenje

Posjetioci i sudionici 17. Bundevijade imali su priliku uživati u slatkim iznenađenju i to oba dana Bundevijade. "Bundeva u haljinici" bio je fini muffin kolačić sačinjen od tijesta oplemenjenog bundevom te mascarpone kremom, a 400 komada tih slatkih kolačića podijeljeno je u vrlo kratkom vremenu na degustacijskom štandu Grada Vrbovskog.

Tatjana Kušić

FOTO-NATJEČAJ na temu 17. Bundevijade

NAGRAĐUJEMO VAŠ DOPRINOS U OBILJEŽAVANJU TRADICIONALNE BUNDEVIJADE U VRBOVSKOM

Grad Vrbovsko pozvao je sve ugostiteljske objekte, institucije te građane da ukrase svoje objekte i domove bundevama te na taj način podrže obilježavanje tradicionalne 17. Bundevijade u Vrbovskom.

Sudjelovati su mogle sve pravne i fizičke osobe s područja Grada Vrbovskog koje su poslale fotografiju svojeg "kutića" ukrašenog bundevama putem elektroničkog obrasca. Cilj je u akciju uključiti što veći broj građana i institucija pa će se ovaj nagradni natječaj tradicionalno održavati svake godine.

U ovogodišnjem natječaju ukupno je sudjelovalo osam natjecatelja, a pobjedu s najviše oznaka "sviđa mi se" na društvenoj mreži Facebook osvojili su:

1. **Mjesto - Dječji vrtić "Bambi"** Vrbovsko s ukupno 375 oznaka "sviđa mi se" te osvojenom novčanom nagradom u iznosu od 500,00 kn
2. **Mjesto - Frizerski obrt "Ljilja"** s ukupno 315 oznaka "sviđa mi se" te osvojenom novčanom nagradom u iznosu od 300,00 kn
3. **Mjesto - Ljekarna "Jadran"** s ukupno 228 oznaka "sviđa mi se" te osvojenom novčanom nagradom u iznosu od 100,00 kn

SUDIONICI NATJEČAJA: OPG Dragica Pavlović, Tuk, Frizerski obrt "Ljilja", Vrbovsko, Fast Food "Nina", Vrbovsko, Dječji vrtić "Bambi" Vrbovsko, Ljekarna "Jadran" Vrbovsko, Pekarnica "Mivit" Vrbovsko, Maja Kesić, Vrbovsko, Sanja Lisac, Lukovdol

Zahvaljujemo svim sudionicima na trudu
Uživajmo u bundevama!

Tatjana Kušić

BUNDEVIJADA BEZ FINANCIJSKE POTPORE ŽUPANIJE

17. Bundevijada ostala je bez potpore Primorsko-goranske županije. Iako je manifestacija nadišla lokalne okvire i postala jedna od najposjećenijih manifestacija Gorskog kotara, te izvrsna nadopuna turističkoj ponudi primorskog dijela županije u postsezoni u Primorsko-goranskoj županiji nisu takvog mišljenja. Smatraju da Bundevijadi nisu potrebna sredstva za daljnji napredak, razvoj i unapređenje sadržaja, posebno sada u osjetljivom trenutku pandemije koronavirusa kada je od iznimne važnosti da se očuva tradicija, a manifestacija održi kako zbog "malih" proizvođača autohtonih proizvoda (obrtara i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji u vrijeme pandemije zbog manjeg broja organiziranih događaja imaju i smanjenu mogućnost za prodaju vlastitih proizvoda), tako i zbog lokalnog stanovništva koje voli i podupire manifestaciju za koju se čitavu godinu priprema. Za Bundevijadu i Vrbovsko odluka Županije je razočaravajuća, a zaključak da se Bundevijada treba financirati kao komercijalna manifestacija nikako ne može biti točna, ponajmanje ne u trenutku korona krize kada se i Grad Vrbovsko upravo zbog socijalne osjetljivosti odrekao naplate prostora za izlaganje. Neke manifestacije poput Bundevijade trebale bi za Županiju biti ponos, a potpora neupitna, posebno kada se zna da su razvijene u malim sredinama s velikim trudom i pažnjom kako organizatora tako i lokalnog stanovništva!

UDRUŽENJE OBRTNIKA VRBOVSKO ODRŽALO 14. OBRTNIČKI KOTLIĆ

Tradicionalno obrtničko društvo je praćeno natjecanjem u spravljanju najboljeg kotlića, zabavom i atraktivnom licitacijom održano je 19. lipnja 2021. u šumi "Cetin" pokraj istoimene lovačke kuće. Veselo društvo i ove je godine okupilo velik broj natjecateljskih ekipa, koje su navedenog vikenda posjetile Vrbovsko: UO Novi Marof, UO Garešnica, Obrt "Ivica" Čabar, UO Vukovar, UO Rijeka, UO Stubica, UO Pakrac-Lipik, UO Požege, UO Zagreb, UO Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje, UO Imotski, Obrt "Bogovići" Karlovac i UO Petrinja. Aktivne su bile i domaće ekipe: Građevinski obrt "Murator", Obrt za transport "Mužević", Obrt "Negro", Obrt "Raffaello", Frizerski obrt "Ljilja", Obrt "Mira", Obrt Libero, LD "Jelenski jarak" i Obrt "Mika".

Ukupno su u natjecanju sudjelovale 22 ekipe.

Iskustvo u kuhanju kotlića i poštivanje tradicijskih okusa bili su, čini se, presudni prilikom ocjenjivanja. Tako su, prema mišljenju komisije koja je bodovala, najukusnije kotliće skuhalo domaće ekipe: Libero, LD "Jelenski jarak" i obrt za transport "Mužević". Za najekipicu proglašena je ona iz UO Petrinja dok su svim sudionicima uručene zahvalnice za sudjelovanje.

Predsjednik udruženja obrtnika Vrbovsko Ivan Božić, zahvalio je svim sudionicima na odazivu i lijepom druženju, te izrazio nadu da će se jubilarni 15. Obrtnički kotlić održati bez epidemioloških mjera i koronavirusa, a shodno tome i okupiti još veći broj ekipa.

Tatjana Kušić

Planinarski pohod na Bijelu kosu

Četrdesetak planinara iz Virovitice, Crikvenice, Rijeke, Karlovca, Mrkoplja te naravno domaćina uživali su u predivnom panoramskom pogledu s vrha Bijele kose. Vrh na nadmorskoj visini od 1289 metara jedan je od brojnih vrhova u šumovitom i nenaseljenom dijelu Velike Kapele između Kleka i Vrbovskog. Polazna točka nam je bila željeznička stanica Vrbovsko gdje je bilo okupljanje i uplata kotizacije (majica, kabanica i ručak) te smo organiziranim prijevozom krenuli do Gluhih draga. Samo pješaćenje trajalo je oko dva sata, nakon čega nas je na vrhu očarao osunčan prekrasan pogled na Vrbovsko i okolicu. Prilikom povrat-

ka u izletišta Kamačnik dočekao nas je ručak; planinarski kotlić i piće, te dobra zabava i druženje. Cilj ovog izleta je promicanje zdravog načina života i planinarenja, ali i upoznavanje izletnika sa prirodnim ljepotama Vrbovskog. Pored planinara još je 40-tak simpatizera ovog sporta bilo prisutno na pohodu. Hvala našim članovima i članicama koji su ovaj put bili dio logistike i vrijedno radili na promidžbi aktivnosti na svojem štandu. Izlet je realiziran u organizaciji, Grada Vrbovskog, izletišta Kamačnik i Planinarskog društva Rudač Moravice uz potporu volonterki (naših članica) GDCK Vrbovsko.

Gordana Vučinić

Zahvalnica za doprinos organizaciji povijesne prve Word Rally Championship utrke u Hrvatskoj

Gradonačelniku Draženu Mučiću dana 12. kolovoza 2021. godine Zahvalnicu za partnerstvo i izniman doprinos organizaciji povijesne prve Word Rally Championship utrke u Hrvatskoj u ime Organizacijskog odbora ove prestižne svjetske priredbe dodijelio je Dino Deljkić, voditelj projekta i tajnik natjecanja WRC CROATIA RALLY 2021.

Podsjetimo, u ožujku i travnju ove godine momčadi Hyundai i Toyote su kroz Cetin testirali svoja vozila kako bi se pripremili za utrku WRC Croatia Rally, kao treću etapu Svjetskog prvenstva u reliju koja se održala na području Zagrebačke, Karlovačke i Krapinsko-zagorske županije te Grada Zagreba od 22. do 25. travnja 2021. godine.

Tom je prigodom Dino Deljkić naglasio kako je ova utrka, usprkos teškim organizacijskim uvjetima, ponajviše zbog epidemije COVID-19, polučila ogroman uspjeh, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu. Posebno pozitivne kritike dolaze iz automobilističkih krugova. Predivne slike kulturno-povijesne i prirodne baštine Republike Hrvatske odaslane su širom svijeta, a ovogodišnja je utrka, iako održana pod ograničenjima, pokazala da sa sobom donosi veliki interes publike i svjetskih medija.

Gradonačelnik Dražen Mučić iskazao je spremnost za daljnjom suradnjom ukoliko i narednih godina bude potreba za pripremama vozača za ovako prestižnu utrku na našem području.

Marina Tonković, dipl. iur.

ODRŽAN TRADICIONALNI SAJAM MARTINJE

Tradicija proslave Martinja u obliku "Martinjskog sajma", najvećeg godišnjeg sajma robe široke potrošnje u Vrbovskom duge je tradicije. Oduvijek su Vrbovščani taj dan slavili i obilježavali, veselili se kupnji toplih odjevnih predmeta, alata, šarenih sitnica, igračaka te posebno uživali u odojku i kotlovinu uz glazbu i vino. Tradicija seže daleko u povijest u vrijeme cara Josipa II.

Poveljom 14. ožujka 1785. Vrbovsko se izdvaja iz neposredne strukture vlastelinstva. Vrbovsko tako dobiva položaj kraljevskog trgovišta, svoj grb, gradsku samoupravu, gradski magistrat i sud te pravo održavanja sajмова o Ivanju i Martinju. Tako je Martinjski sajam postao općeprihva-

ćen te se kao takav održava i danas na 11. studeni.

Dugogodišnja tradicija nakratko je zbog korone prekinuta prošle godine, ali sajam se u ovoj godini ipak održao. Zbog epidemioloških preporuka sajam je s glavne gradske ulice preseljen na gradsku Tržnicu i održan u skladu s okolnostima. Ponuda je bila šarolika, a lijepo vrijeme dovoljno da Vrbovščani i njihovi gosti na Dan Martinja prošetaju sajmom, kupe poneku sitnicu, počaste se mladim vinom i nezaobilaznom pečenkam.

Ovaj sajam vrijedan pažnje svakako će se u narednim godinama unaprijediti ponudom i programom jer tradicija postoji kao i interes kako kod mještana Vrbovskog tako i izlagača.

Tatjana Kušić

Koncerti klasične glazbe kao novi fenomen

Zadnje tri godine u Vrbovskom se održavaju koncerti klasične glazbe u sklopu koncertnog ciklusa “Četiri godišnja doba” kojeg je osmislio i aktivno vodi Puhački orkestar DVD-a Vrbovsko.

Koncerti su plod suradnje s različitim umjetnicima i umjetničkim komornim ansamblima iz Hrvatske pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Vrbovskog. Ministarstvo kulture RH je prije otprilike pet godina odlučilo financijski podržati hrvatske umjetnike i ansamble u održavanju koncerata diljem Hrvatske s naglaskom na ruralne dijelove, a osobito na brdsko-planinsko područje i otoke. Na taj način se želi

stanovnicima tih dijelova naše domovine učiniti dostupnom visoku razinu glazbene kulture, promovirati mlade umjetnike te poticati izvođenje djela hrvatskih skladatelja. Orkestar sa svoje strane osigurava materijalne uvjete za održavanje koncerta i organizaciju, a Grad Vrbovsko je osigurao besplatno korištenje prostora Doma kulture. U razdoblju od 2019. - 2021. u Vrbovskom je gostovalo 10 ansambala koji su održali svoje koncerte te su građani imali priliku uživo čuti i doživjeti muziciranje na različitim instrumentima te izvedbe različitih stranih i domaćih autora na visokoj umjetničkoj razini. Neki od ansambala i pojedinaca koji su do sada gostovali u Vrbovskom i održali koncerte su: trio “Osor”, trio “Roter Igel”, “Glazbene sta-

ze”, pijanist Karlo Ivančić, gitarist Srđan Bulat, Ivo Tikvica na klarinetu, pijanist Domagoj Guščić, harfistica Tajana Vukelić Peić, mezzosporanistica Helena Lucić Šego. Sve su to bili povijesni iskoraci jer u prošlosti naše lokalne zajednice koncerte tog tipa mogli bismo nabrojati na prste jedne ruke. Još nikada se u povijesti ovog grada nije održao primjerice koncert harfe i mezzosoprana ili isključivo pijanistički koncert.

U tijeku ove godine održana su četiri koncerta klasične/ozbiljne glazbe od kojih posebno ističemo humanitarni koncert za Petrinju pijanista Karla Ivančića, humanitarni koncert Ive Tikvice i Domagoja Guščića za pomoć nabavi računala za brojnu djecu Ive Majića te jedinstveni koncert harfistice Tajane Vukelić Peić,

mezzosporanistice Helene Lucić Šego te hornista Srđana Peića. Humanitarni koncert za djecu iz obitelji Majić je bio izuzetno uspješan jer su se uz donacije Vrbovščana priključile i donacije računalne opreme od strane tvrtke “MikroGoran d.o.o.” iz Lokava (ekran, tipkovnica, miš i zvučnici) i tvrtke “Comel d.o.o.” iz Karlovca (centralna jedinica).

Nadamo se da će s vremenom porasti zanimanje za ovakve koncerte jer je publika malobrojna što donekle i ne čudi jer se radi o ozbiljnoj glazbi. Ovaj program ima sve karakteristike programa pod nazivom “Razvoj publike”. Da bi se građane potaknulo da posjećuju određene programe, treba raditi više godina uzastopno. Vjerujemo da će posebnost i kvaliteta programa pobijediti predrasude da je ozbiljna glazba nešto što je namijenjeno samo nekima. Za razliku od popularne glazbe, ozbiljna/klasična glazba duže traje i razvija kod slušatelja profinjeniji ukus i kritičnost prema sadržaju. Tome u prilog govori svestremenost klasične glazbene literature i njezinih autora koji su skladali djela koja nadilaze pojmove “obično” i “trenutno”. Došlo je vrijeme da osim poznatih domaćih sportaša upoznamo i hrvatske skladatelje klasične glazbe čija djela se izvođe širom svijeta. Paradoksalno je da su poznatiji u Europi i ostatku svijeta nego doma, zar ne?

Šimun Dujmović

SUSRET GORANSKIH PUHAČKIH ORKESTARA

U sklopu ovogodišnje Bundevidjade 9. listopada 2021. održan je susret goranskih puhačkih orkestara. Povod susretu je bila i proslava 111. godina djelovanja Puhačkog orkestra DVD-a Vrbovsko koji kontinuirano djeluje na području glazbene kulture i kulturno-umjetničkog amaterizma od davne 1910. godine.

Prvi termin susreta je bio u rujnu 2021., ali je zbog loših vremenskih uvjeta odgođen za listopad i uvršten u program događanja unutar Bundevidjade 2021. i sada već tradicionalnu reviju puhačkih orkestara pod nazivom "Glazbena bundeva". Na susretu su nastupili svi goranski puhač-

ki orkestri: Čabar, Ravna Gora, Vrbovsko, Delnice i Fužine. Kao poseban gost nastupio je puhački orkestar DVD-a Ogulin s kojim domaći orkestar ima dugogodišnju suradnju. Susret je realizacija ideje i dogovora svih orkestara iz veljače ove godine kad je održan sastanak svih predsjednika i dirigenata orkestara u Fužinama. Tada je zaključeno da je važno i potrebno da se svi goranski orkestri susretu barem jednom godišnje i to svaki put u drugoj sredini. Ciljevi takvih susreta su međusobno povezivanje, osnaživanje te razvoj ove vrijedne goranske kulturne baštine. Kao prvi domaćin je odabrano Vrbovsko zbog proslave visoke obljetnice djelovanja društva. Svaki orkestar

se predstavio publici nastupom u trajanju od 20- 25 minuta na pozornici u šatoru. Uz prigodnu najavu svakog pojedinog orkestra od strane voditeljice Tatjane Kušić, na kraju nastupa je uslijedila razmjena darova između domaćina i gostiju. U ime domaćeg orkestra svim gostima prigodni dar i uspomenu je uručio predsjednik puhačkog orkestra DVD-a Vrbovsko Šimun Dujmović.

Prisutna publika je uživala u vrlo šarolikom glazbenom programu a neki su i po prvi puta

otkrili ovo dragocjeno goransko kulturno blago koje treba čuvati i dalje razvijati. Potencijal puhačkih orkestara postoji, a također i ideje što i kako učiniti da postanu vidljiviji i prisutniji u cjelovitom životu Gorskog kotara. Vrlo je važno da to lokalna i regionalna samouprava na ispravan način vrednuju te sa svoje strane snažnije podrže rad ovih udruga i povedu sustavniju brigu o njihovim materijalnim i infrastrukturnim potrebama.

Šimun Dujmović

Dodijeljene nagrade i priznanja za najljepše uređenu okućnicu "VOLIM HRVATSKU – VOLIM VRBOVSKO", te nagrade u foto-natječaju organiziranom prigodom obilježavanja 17. Bundevidjade

U prostorijama gradske uprave Grada Vrbovskog 27. listopada 2021., u foto-natječaju organiziranom povodom obilježavanja 17. Bundevidjade, održana je dodjela nagrada mještankama i mještanima koji imaju najljepše uređenu okućnicu privatne kuće i smještaja u domaćinstvu te nagrade za najljepše ukrašenu okućnicu ili površinu bundevama i plodovima jeseni. Gradonačelnik Grada Vrbovskog Dražen Mufić i pročelnica Jedinственog upravnog odjela Marina Tonković, u ugodnom raspoloženju, uručili su ljubiteljima i kreatorima vlastite krajobrazne arhitekture, priznanja, poklon bonove i cvijeće.

“Hvala vam što uređujući svoje okućnice pridonosite ljepšem Vrbovskom. Svima vam čestitamo na sudjelovanju i želimo da ih i dalje marljivo i kreativno osmišljavate i uređujete. Zahvaljujemo se i svim sudionicima foto-natječaja prigodom obilježavanja tradicionalne Bundevidjade jer nam je posebno važno da se mještani i na ovaj način uključuju u manifestaciju, te doprinose njezinoj kvaliteti, a gostima i posjetiocima pružaju toplu dobrodošlicu. Jedan od prioriteta Grada Vrbovskog je čistoća, urednost i urednost mjesta. Time podižemo standard i kvalitetu života svojih sugrađana, pokazujemo gostoprimstvo posjetiocima, turistima i poslovnim partnerima te utječemo na svijest djece i mladeži o važnosti

brige za okoliš”, rekao je gradonačelnik Dražen Mufić.

Nakon pregledanog promotivnog video-materijala u kojem su prezentirane okućnice svih sudionika oba natječaja, uručene su nagrade u sljedećim kategorijama:

U kategoriji za najljepše uređenu okućnicu privatne kuće nagrade osvajaju:

- 1. mjesto** – Vlasta Brozović, poklon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 1.000,00 kn
- 2. mjesto** – Marija Krajačić, poklon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 300,00 kn te poklon bon Vrtnog centra “Nena” Lipnik u vrijednosti od 200,00 kn
- 2. mjesto** – Ana Tkalčević, poklon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 300,00 kn te poklon bon Vrtnog centra “Nena” Lipnik u vrijednosti od 200,00 kn
- 3. mjesto** – Ivanka Ivanković, poklon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 100,00 kn te poklon bon Vrtnog centra “Nena” Lipnik u vrijednosti od 150,00 kn
- 3. mjesto** – Goranka Lasić, poklon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 100,00 kn te poklon bon Vrtnog centra “Nena” Lipnik u vrijednosti od 150,00 kn

U kategoriji najljepše uređene okućnice smještaja u domaćinstvu nagrade osvajaju:

- 1. mjesto** – Kuća za odmor Josip Trope, Zapeć 1b, Lukovdol, poklon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 1.000,00 kn
- 2. mjesto** – Apartmani u domaćinstvu Radomir Jakšić, Donji Vukšići 6, Moravice, po-

klon bon Grada Vrbovskog u vrijednosti od 300,00 kn te poklon bon Vrtnog centra "Nena" Lipnik u vrijednosti od 200,00 kn

Nagradu za sudjelovanje :

Zdenki Dojčić – poklon bon Vrtnog centra "Nena" Lipnik u vrijednosti od 100,00 kn te prigodni suvenir Grada Vrbovskog.

U nagradnom **FOTO-NATJEČAJU** povodom obilježavanja 17. Bundevidje nagradu za sudjelovanje osvojili su:

- OPG Dragica Pavlović,
- Fast Food "Nina" Vrbovsko
- Pekarnica "Mivit" Vrbovsko
- Maja Kesić
- Sanja Lisac

Pobjedu s najviše oznaka "sviđa mi se" na društvenoj mreži Facebook" osvojili su:

1. mjesto – Dječji vrtić "Bambi" Vrbovsko s ukupno 375 oznaka "sviđa mi se" te osvojenom novčanom nagradom u iznosu od 500,00 kn
2. mjesto – Frizerski obrt "Ljilja", Vrbovsko s ukupno 315 oznaka "sviđa mi se" te osvojenom novčanom nagradom u iznosu od 300,00 kn
3. mjesto – Ljekarna "Jadran", Vrbovsko s ukupno 228 oznaka "sviđa mi se" te osvojenom novčanom nagradom u iznosu od 100,00 kn

Oba nagradna natječaja Grad Vrbovsko nastavit će organizirati i sljedeće godine, te poziva sve mještane da se u još većem broju uključe u sudjelovanje.

Tatjana Kušić

VELIKA EKO AKCIJA

Očistimo svoj grad

U organizaciji Grada Vrbovskog 8. svibnja 2021. održana je velika eko akcija čišćenja i uređenja svih centara Mjesnih odbora na području Grada, uređenja okoliša nogometnih igrališta, vatrogasnih domova, okoliša vjerskih objekata, osnovnih škola, vrtića, a također je uklanjao odbačeni krupni otpad (auto olupine, gume, metalni i drugi otpad) koji se nalazio unutar naselja, šumskih predjela i lovišta. Vrlo dobar odaziv rezultirao je sudjelovanjem otprilike 170 ljudi. Redom, članovi Vatrogasne zajednice Grada Vrbovskog, djelatnici Hrvatskih šuma, šumarije Vrbovsko i Gomirje, lovačkih udruga sa područja grada, nogometnih klubova sa područja grada, Planinarskog društva Rudač iz Moravica, Dječjeg vrtića Bambi s kojima su se uključili i roditelji djece koja pohađaju vrtić, Osnovne škola Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, PŠ Severin na Kupi, ŽTŠ Moravice, a također i mještani koji su dobrovoljno pristupili akciji.

Sadnja cvjetnih sadnica i proljetno uređenje javnih zelenih površina

U sklopu proljetnih radova javne zelene površine su uređene sadnjom cvjetnih sadnica, okopavanjem, pljevljenjem, košnjom te orezivanjem ukrasnog bilja. Sadnice su zasađene u centrima mje-

snih odbora, ispred domova kulture te ostalim javnim zelenim površinama na području čitavog Grada Vrbovskog. Za navedene potrebe pribavljeno je 3000 cvjetnica te 56 košara sa spremnicima za postavljanje na stupove javne rasvjete kao i na prostor gradske tržnice.

Zaštita, očuvanje i uređenost zelenih površina kao i čistoća mjesta bitne su odrednice u radu Odsjeka za komunalni sustav Grada Vrbovskog. U proteklih nekoliko godina očišćena su brojna divlja odlagališta otpada, gradska groblja, asfaltirani kolonici, nogostupi i rubnjaci, a javne površine zasađena stablima, ukrašnjim grmovima i trajnicama.

Osnovnoj školi cvjetne sadnice za ljepši školski vrt

Omiljeni prostor škole učenicima svako je njihov školski vrt. "Učionica na otvorenom" u prijedpodnevnim satima koristi učenicima, učiteljima i roditeljima dok se u poslijepodnevnim satima pretvara u mjesto koje rado posjećuju i ostali mještani. Kako bi prostor školskog vrta bio što ljepši, vrijedne ručice učenika OŠ Ivana Gorana Kovačića koji polaze dodatnu nastavu prirode i društva zajedno sa svojom mentoricom učiteljicom Vesnom Trope, prionule su sadnji cvjetnih sadnica koju je za tu namjenu školi darovao Grad Vrbovsko. ■

Kroz staro Vrbovsko

I u ovom broju nastavljamo s povijesnim crticama iz Vrbovskog. Sada je obuhvaćeno razdoblje s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Fokusirali smo se na tadašnji izgled središta Vrbovskog, odnosno pogled na sadašnji dio Ulice Ivana Gorana Kovačića. Prva razglednica izdana je prije 1900. godine. Na njoj su tri fotografije i to neizostavni Kamačnik i kolodvor s tvornicom. Kamačnik, kolodvor i tvornica biti će tema idućih brojeva. Mi smo se sada posvetili trećoj fotografiji koja

obuhvaća groblje, crkveno dobro s tadašnjom crkvicom sv. Ivana Nepomuka i istoimenom novom župnom crkvom u pozadini. S lijeve strane vidi se kuća obitelji Volović i Novak. Dio kuća iznad groblja i crkvice su srušeni. Zatim slijedi kolorirana razglednica, također snimljena oko 1900. godine. Kuća je nasuprot župne crkve i u njoj je bila trgovina i gostionica u vlasništvu Vida Čopa. Teško je prepoznatljivo, ali radi se o mjestu gdje je danas kuća i trgovina obitelji Maljevac. Na trećoj fotografiji-razglednici iz 1906.

godine smještene su tri manje fotografije. Na prvoj se vidi skupina građana ispred kuće državnog bilježništva, a danas poznatija kao kuća obitelji Klobučar. Na istoj razglednici ponovno se vidi kuća Čop koju već imamo na koloriranoj razglednici, a nešto dalje od nje slijeva nalazi se kuća i trgovina obitelji Buneta u kojoj je danas trgovina Gavranović. Na trećoj fotografiji razglednici nalazi se crkva sv. Ivana Nepomuka i skupina građana ispred nje. Svoju šetnju kroz staro Vrbovsko završavamo s razglednicom iz 1912.

na kojoj se vidi kuća s trgovinom. Razglednicu je u svrhu promidžbe dao izraditi trgovac Simo Mrvoš. Ovo je sada kuća obitelji Vinski. Uz nju se vidi s lijeve strane zgrada koja je sada u vlasništvu Hrvatskih voda, a sa desne strane vidi se manji objekt u kojemu je po nekim izvorima bila smještena kovačnica.

Nadamo se da smo s ovom kratkom crticom i slikovnim priložima oživjeli Vrbovsko kakvo je bilo pred više od stotinu godina. I u sljedećim brojevima nastaviti ćemo s objavama starih razglednica i fotografija s napomenom da će biti obuhvaćena i ostala mjesta: Moravice, Severin na Kupi, Gomirje, Lukovdol... Imamo mnogo fotografskog materijala i nadamo se da će sve biti objavljeno.

Ivan Štefanac

KAMAČNIK – mjesto gdje svi vole doći

I za nas je jedna neobična i teška godina za sve iz sektora ugostiteljstva i turizma. Nakon gotovo četiri mjeseca lockdowna, konačno smo u svibnju otvorili vrata restorana.

Zbog cijele situacije s pandemijom, poslovanje smo okrenuli u jednom drugom smjeru. Pod sloganom "Prepušti se prirodi" osigurali smo na otvorenom veliki broj sjedećih mjesta s propisanim razmakom. Kako se nalazimo u prirodi, u predivnom kanjonu Kamačnika gdje ima dovoljno mjesta, to nam nije bilo teško te smo mogli u isto vrijeme primiti i uslužiti veći broj gostiju, a i samu ponudu smo prilagodili situaciji.

Tijekom cijele sezone osmišljavali smo i radili tematske gastro vikend ponude i promovirali ih putem društvenih mreža, por-

tala i sl. što je rezultiralo značajnim posjetom našem restoranu i samom izletištu. Privukli smo brojne goste iz cijele zemlje, a tijekom ljetne sezone zabilježili smo i znatnu posjetu stranih turista.

Sve naše aktivnosti bile su inspirirane autohtonom ponudom Gorskog kotara, poput Dana jagoda, Dana gljiva, Dana borovnica i izradom štrudle od 20 metara, Bundevidjadem, U susretu goranskoj zimi i najnovijom Goranskim adventom u Kamačniku.

Poučeni uspjehom ove sezone, za iduću planiramo još dodatno proširiti postojeće projekte kao i dodati neke nove. Tako npr. za Uskrs, naravno ukoliko epidemiološka situacija bude povoljna, planiramo Goranski Uskrs uz tradicionalna goranska jela i običaje s posebnom animacijom za djecu.

Dani jagoda bit će Dani jagoda i cvijeća, što će biti vrlo zanimljiva manifestacija kasnog proljeća i uvod u ljeto.

Jedan od velikih projekata bio bi Super dani vani - četverodnevna manifestacija u lipnju koja je namijenjena širokom krugu posjetitelja sa nizom zabavnih sadržaja po načelu – za svakog ponešto i naravno bogatom gastro ponudom.

Dodatno bi se proširili Dani borovnica, Dani gljiva i još mno-

go toga, a svakako kruna slijedeće godine bit će Advent u Vrbovskom – idilična zimska priča iz Gorskog kotara.

Planova, entuzijazma i volje za rad je puno, samo se još nadamo da će s epidemiološke strane, slijedeća godina biti normalna pa da možemo što veći broj ljudi iz Hrvatske i susjednih zemalja potaknuti da dođu u Vrbovsko i upoznaju sve njegove ljepote.

Bistro Kamačnik

NOVOST U IZLETIŠTU KAMAČNIK

Na ulazu u Kamačnik očekuje vas animirani 3D ŠUMSKI VILENJAK

FOTOGRAFIRAJ SE S NJIM I FOTOGRAFIJU UZ
POZDRAVE IZ KAMAČNIKA POŠALJI NA E-MAIL

NAPOMENA:
APLIKACIJA
OD KORISNIKA NE
PRIKUPLJA NIKAKVE
OSOBNJE PODATKE, NITI
POHRANJUJE E-MAIL
ADRESE I SNIMLJENE
FOTOGRAFIJE.

MISSING TEXT

Pozdrav iz
Kamačnika

Nakon što je u sklopu Interreg projekta "Veze prirode" Grad Vrbovsko unaprijedio ponudu izletišta Kamačnik izradom multimedijalnog vodiča "Kamačnik" s aplikacijom virtualne stvarnosti koja se dohvaća putem tableta, a čije je iznajmljivanje moguće u istom imenom bistrou, u Kamačnik je pristigla još jedna zanimljivost. Riječ je o animiranom 3D šumskom vilenjaku koji će baš kao pravi domaćin i stanovnik našeg kanjona dočekivati posjetioce na ulazu u Kamačnik. Vilenjak će se posjetitelju virtualno prikazati i obratiti nakon što ga ovaj pozove preko tablet uređaja i aplikacije proširene stvarnosti. S ovim veselim šumskim stanovnikom posjetitelji će se moći fotografirati, a snimljenu fotografiju aplikacija će im uz pozdrave iz Kamačnika poslati na e-mail adresu. Isprobajte ovu novu zanimljivost i odlučite se za šetnju kanjonom u pratnji multimedijalnog vodiča! (Tatjana Kušić)

SLJEDEĆE GODINE NOVE TURISTIČKE MANIFESTACIJE

Poštedi li nas korona sljedeće godine velikih zatvaranja i izolacija, na području Grada Vrbovsko moći će se uživati u nizu turističkih manifestacija. Neke od njih će biti potpuno nove, govori nam Tatjana Kušić, stručna suradnica u uredu gradonačelnika. Ona u najavi kreće od završetka naredne godine, točnije od doba Adventa, kad će Vrbovsko svima koji to žele omogućiti uživanje u komplek-

su Kuće Mance, obnovljenom i bogato uređenom prostoru koji će zasigurno privući mnoge i biti vrlo važan adut turističke ponude ovog kraja.

“Kompletni građevinski radovi na tom kompleksu bit će privedeni kraju u tijeku ovog završnog mjeseca 2021. godine, a potom slijedi unutarnje uređenje i opremanje što bi trebalo biti gotovo do svibnja sljedeće godine. Ono što već sada znamo, kad je riječ o sadržajima i priredbama vezanim

uz taj prostor, je da ćemo tamo smjestiti brojne sadržje i zbivanja vezana uz Advent. Tijekom cijelog prosinca tamo ćemo organizirati različita druženja, priredbe i

zbivanja o kojima ćemo, naravno, na vrijeme obavijestiti javnost. Već sada znamo da ćemo tamo imati Ured Djeda Mraza, vožnju kočijom i slično”, govori Kušić koja ističe i kako, naravno, to nije sve: “Krenemo li kronološki, onda ćemo već ove zime ako nam prilike dopuste, organizirati sanjkanje i skijanje na stazi kraj Planinarskog doma “Kamačnik”. Na proljeće ćemo nastojati što dostojnije obilježiti Dan Grada Vrbovsko te ga možda vezati uz Goranovo proljeće kao najdulgovječniju pjesničku manifestaciju u Hrvatskoj. Nadalje, krajem školske godine, za Blagdan Tijelova, organizirat ćemo u suradnji s restoranom “Kamačnik” četverodnevnu manifestaciju “Super Dani vani” tijekom koje ćemo u prirodu na druženje na otvorenom nastojati privući što veći broj ljudi. Tako bi na prostoru uz Željezničku postaju bio smješten luna-park, uz cestu od željezničke pruge do re-

Za spomenute manifestacije iz gradskog proračuna bit će izdvojeno 300.000 kuna, a u Vrbovskom se nadaju i pomoći iz drugih izvora, posebno kad je riječ o organizaciji tih priredbi. Gradonačelnik Dražen Mučić ističe kako je cilj svake turističke manifestacije koju Grad podupire, da ona privlači što veći broj ljudi čime će donjeti i “opipljivu” korist svima koji se bave turizmom, ali i ostalima s ovog područja, od ugostitelja do vlasnika raznih OPG-ova kojima ove priredbe mogu značiti mogućnost zarade.

storana "Kamačnik" štandove bi imali naši i ostali OPG-ovi, uz izletišta bi uredili zonu kreativnih radionica za djecu, a na pozornici uz objekt izvodio bi se zabavni program. Na toj bi lokaciji bilo bi organizirano i kuhanje kotlića uz sudjelovanje uglednih kuhara. Bit će tu još i drugih sadržaja o kojima, kako se to kaže - otom potom. Organiziranjem ove priredbe planiramo privući školske izlete i ekskurzije te obitelji s djecom da ta četiri dana lipnja provedu kod nas u druženju na otvorenom.

Nadalje, planiramo obnoviti i obogatiti Severinsku večer sa željom da od nje stvorimo priredbu koju ćemo vezati uz srednjovjekovnu prošlost, doba Zrinskih i Frankopana, a već poznatoj Bundevijadi dodat ćemo ove godine, bude li to moguće, i Dane krumpira kako bismo promovirali i taj, kod nas sve značajniji plod jeseni. U planu nam je također i jačanje i širenje Martinja, dana koji na području Vrbovskog ima svoju tradiciju, iako nismo vinorodni kraj, s izuzetkom jednog dijela Kupske doline. Uz tradicionalni Martinjski sajam potruditi ćemo se osmisliti i neke sadržaje na tržnici, od krštenja vina pa do sličnih zbivanja", najavila je Tatjana Kušić.

Marinko Krmpotić

S bloga GorskiKotao

Kolači od sira

U staroj, krasopisom pisanoj bilježnici s početka 20. stoljeća pronašla sam recept pod naslovom

Kolači od sira. Kolači su punjeni domaćim pekmezom od marelice (teglicu sam sakrila u smočnicu još prošle sezone da imam baš za ovakve situacije). Riječ je o predivnom starinskom kolaču od tijesta koje se priprema sa svježim sirom i maslacem. Koristila sam domaći, svjež, kravljji goranski sir.

Okus i miris ovih kolača je božanski, poput onih trokuta iz pekarnice, samo još bolji. Recept je zapisan krasopisom na istrgnutom listu papira i umetnut u bilježnicu sa starim receptima, no izgleda i djeluje stariji od ostalih. Što više proučavam ove stare bilježnice s receptima, pronađene u ladici pisaćeg stola, sve više me oduševljavaju. Vraćaju me u dane djetinjstva, moje bake u Lici, miris domaće kuhinje i bude nostalgiju. Odmah vam napominjem, napravite duplu dozu jer ovi slatki trokuti će vam nestati u trenu.

Tijesto je meko i podatno za oblikovanje. Aromatizirala sam ga limunovom koricom pa mi je kuća još uvijek mirisna zbog ovog deserta. Idući put ću ih pokušati pripremiti s nekim drugim punjenjem, možda s nekim svježim voćem poput malina ili borovnica, a moglo bi se puniti makom ili orasima poput onoga za makovnjaču ili orehnjaču. U zapisu domaćica navodi da se peku "kod jake vatre" i ne navodi se vrijeme pečenja pa sam improvizirala. Ovaj kolač od sira se brzo priprema, a može se jesti i topao.

Sastojci za kolač od sira:

- 150 g maslaca
 - 150 g svježeg sira
 - 150 g glatkog brašna
 - 50 g šećera
 - 1 žumanjak
 - prstohvat soli
 - par žlica hladne vode (ukoliko vam je smjesa presuha, ovisno kakav sir imate)
 - naribana korica limuna
- ### Za punjenje:
- pekmez od marelice

Priprema:

U prosijano brašno dodajte prstohvat soli i naribajte hladni maslac pa razmrvite smjesu rukama. Dobit ćete pjskovitu, mrvičastu smjesu. U smjesu dodajte izrađeni svježi sir, šećer, žumanjak i ako je potrebno, nekoliko žlica hladne vode. Možete naribati i malo limunove korice. Zamijesite glatko tijesto pa ga premjestite na brašnom posutu dasku. Još ga malo premijesite pa dodajte još malo brašna ukoliko vam se lijepi. Tijesto oblikujte u kuglu, prekrijte ga čistom krpom te ostavite otprilike pola sata da se odmori.

Kada se tijesto odmorilo, razvaljajte ga u veliki četverokut (ne predebelo niti pretanko) pa ošttrim nožem ili kotačićem izrežite kvadrate (otprilike 8 x 8 cm). Na svaki kvadrat stavite žličicu pekmeza. Preklopote suprotne vrhove u oblik trokuta pa vilicom pritisnite rubove da vam pekmez ne iscuri kod pečenja. Trokute slažite na lim obložen masnim papirom. Uključite pećnicu na 200 stupnjeva i pecite trokute 15 do 20 minuta dok malo ne porume. Ukoliko volite, pospite ih šećerom u prahu dok su topli.

Od ove količine sastojaka sam dobila 24 trokuta.

Dobar tek!

Valentina Vukadinović

Kamačnik - zima

Foto: Stanislav Majetić